2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

P9_TA(2021)0014

2019 m. metinis pranešimas dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje

2021 m. sausio 20 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl 2019 m. metinio pranešimo dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje (2020/2208(INI))

(2021/C 456/09)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją ir kitas JT žmogaus teisių srities sutartis ir priemones,

— atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Pagrindinių teisių chartija),

— atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, ypač į jo 2-ą, 3-ią, 11-ą ir 17-ą principus,

— atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2, 3, 8, 21 ir 23 straipsnius,

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 17 ir 207 straipsnius,

— atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 28 d. pristatytą Visuotinę Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategiją,

— atsižvelgdamas į 17 JT darnaus vystymosi tikslų (DVT) ir į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m.,

— atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą ir į Žmogaus teisių komiteto bendruosius komentarus,

— atsižvelgdamas į Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą ir į JT Ekonomikos, socialinių ir kultūrinių teisių komiteto bendruosius komentarus,

— atsižvelgdamas į JT konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims (angl. CEDAW) ir į JT Moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto bendrąsias rekomendacijas,

— atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. JT vaiko teisių konvenciją ir du jos fakultatyvius protokolus, kurie buvo priimti 2000 m. gegužės 25 d.,

— atsižvelgdamas į 2007 m. kovo 30 d. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją,

— atsižvelgdamas į 2016 m. birželio 8 d. JT Generalinės Asamblėjos politinę deklaraciją „ŽIV ir AIDS. Kaip paspartinti kovą su ŽIV ir nutraukti AIDS epidemiją iki 2030 m.“ (angl. „*HIV and AIDS: On the Fast Track to Accelerating the Fight against HIV and to Ending the AIDS Epidemic by 2030*“),

— atsižvelgdamas į 1992 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų priimtą deklaraciją dėl tautinėms arba etninėms, religinėms arba kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių,

— atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 22 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl visuotinio raginimo imtis konkrečių veiksmų siekiant visiškai panaikinti rasizmą, rasinę diskriminaciją, ksenofobiją ir susijusią netoleranciją ir visapusiškai įgyvendinti Durbano deklaraciją ir Veiksmų programą bei imtis tolesnių veiksmų,

— atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 28 d. JT Generalinės Asamblėjos sprendimą rugpjūčio 22 d. paskelbti JT tarptautine smurto veiksmų, grindžiamų religija ar įsitikinimais, aukų atminimo diena,

— atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 29 d. JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 2467 dėl su konfliktais susijusio seksualinio smurto,

— atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo bei į ES strateginį požiūrį dėl moterų, taikos ir saugumo 2019–2024 m. (MTS),

— atsižvelgdamas į ES ir JT pavyzdinę iniciatyvą panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites,

— atsižvelgdamas į Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, taip pat į jų peržiūros konferencijų rezultatus,

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 21 d. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 190 dėl smurto ir priekabiavimo,

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 21 d. TDO šimtmečio deklaraciją dėl darbo ateities,

— atsižvelgdamas į 2019 m. rugpjūčio 16 d. susitarimo memorandumą dėl JT aplinkos programos ir JT vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biuro bendradarbiavimo,

— atsižvelgdamas į Europos Tarybos 1992 m. lapkričio 5 d. Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir Europos regioninių arba tautinių mažumų kalbų chartiją,

— atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 11 d. Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (toliau – Stambulo konvencija), kurią ne visos valstybės narės yra ratifikavusios,

— atsižvelgdamas į 2015 m. balandžio 28 d. Veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (2015–2019 m.) „Svarbiausias ES rūpestis – užtikrinti žmogaus teises“ (JOIN(2015)0016), kurį Taryba priėmė 2015 m. liepos 20 d., ir į jo 2017 m. birželio mėn. laikotarpio vidurio peržiūrą (SWD(2017)0254),

— atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 17 d. Tarybos priimta „2020–2024 m. ES veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje“,

— atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 18 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų JT žmogaus teisių forumuose 2019 m.,

— atsižvelgdamas į 2019 m. birželio 17 d. Tarybos išvadas dėl veiksmų siekiant stiprinti taisyklėmis grindžiamą daugiašališkumą,

— atsižvelgdamas į 2019 m. liepos 15 d. Tarybos išvadas dėl ES prioritetų JT ir JT Generalinės Asamblėjos 74-osios sesijos metu,

— atsižvelgdamas į 2019 m. spalio 14 d. Tarybos išvadas dėl demokratijos,

— atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 24 d. ES priimtas Lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių (LGBTI) asmenų naudojimosi visomis žmogaus teisėmis propagavimo ir gynimo gaires,

— atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 24 d. priimtas ES religijos ir tikėjimo laisvės skatinimo ir apsaugos gaires,

— atsižvelgdamas į 2013 m. balandžio 12 d. Tarybos atnaujintas ES gaires dėl mirties bausmės, 2014 m. gegužės 12 d. Tarybos priimtas ES gaires dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime ir 2004 m. birželio 14 d. Tarybos priimtas ES gaires dėl žmogaus teisių gynėjų,

— atsižvelgdamas į ES žmogaus teisių gaires dėl nediskriminavimo išorės veiksmuose, kurias Taryba priėmė 2019 m. kovo 18 d.,

— atsižvelgdamas į ES žmogaus teisių gaires dėl saugaus geriamojo vandens ir sanitarijos paslaugų, kurias Taryba priėmė 2019 m. birželio 17 d.,

— atsižvelgdamas į 2019 m. rugsėjo 16 d. Tarybos patvirtintų ES kovos su kankinimu ir kitokiu žiauriu, nežmonišku ar žeminančiu elgesiu ir baudimu trečiosiose šalyse politikos gairių 2019 m. peržiūrą,

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

— atsižvelgdamas į 2020 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą „2020 m. komunikatas dėl ES plėtros politikos“ (COM(2020)0660) ir į 2019–2024 m. ES kadencijos geopolitinę darbotvarkę,

— atsižvelgdamas į 2020 m. birželio mėn. Europos Komisijos atliktą tyrimą „Lyties teisinis pripažinimas ES. Translyčių žmonių kelias siekiant visapusiškos lygybės“ (angl. „*Legal gender recognition in the EU: the journeys of trans people towards full equality*“),

— atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 25 d. Komisijos bendrą komunikatą „Trečiasis ES lyčių lygybės veiksmų planas. Vykdant ES išorės veiksmus įgyvendinama plataus užmojo lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo darbotvarkė“ (JOIN(2020) 0017) ir į 2020 m. gruodžio 16 d. Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadas dėl Trečiojo lyčių lygybės veiksmų plano,

— atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 14 d. paskelbtą Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) tyrimą „*A long way to go for LGBTI equality*“ (liet. „Ilgas kelias siekiant LGBTI asmenų lygybės“),

— atsižvelgdamas į 2020 m. liepos 30 d. ES ombudsmeno sprendimą dėl ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais vaidmens,

— atsižvelgdamas į ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais ataskaitas ir į Europos Parlamento jungtinės grupės religijos ar tikėjimo laisvės ir tolerancijos klausimais pranešimus,

— atsižvelgdamas į ES metinę žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2019 m. ataskaitą,

— atsižvelgdamas į savo 2017 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl korupcijos ir žmogaus teisių trečiosiose šalyse ([1]),

— atsižvelgdamas į savo 2018 m. liepos 3 d. rezoliuciją dėl pasaulyje vykdomų čiabuvių tautų teisių pažeidimų, įskaitant žemės grobimą ([2]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. sausio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl ES gairių ir ES specialiojo pasiuntinio religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo už ES ribų klausimais įgaliojimų ([3]),

— atsižvelgdamas į savo 2020 m. sausio 15 d. rezoliuciją dėl metinės žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje 2018 m. ir Europos Sąjungos politikos šioje srityje ataskaitos ([4]), taip pat į savo ankstesnes rezoliucijas dėl ankstesnių metinių ataskaitų,

— atsižvelgdamas į visas savo 2019 m. rezoliucijas dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės principų pažeidimų (vadinamosios skubios rezoliucijos), priimtas pagal Darbo tvarkos taisyklių 144 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Sacharovo premiją už minties laisvę, kuri 2019 m. buvo skirta uigūrų žmogaus teisių gynėjui, ekonomikos profesoriui, Kinijos uigūrų mažumos teisių rėmėjui ir Kinijoje laikomam politiniam kaliniui Ilhamui Tohti,

— atsižvelgdamas į savo Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą (A9-0259/2020),

A. kadangi ES pagrindinių teisių chartijos 10-ųjų metinių minėjimas 2019 m. priminė Sąjungai apie jos prisiimtą įsipareigojimą ir Sutartimi pagrįstą pareigą ryžtingai imtis veiksmų siekiant apsaugoti, skatinti ir įgyvendinti žmogaus teises tiek savo teritorijoje, tiek už jos ribų; kadangi šia proga ES dar kartą patvirtino savo įsipareigojimą išlikti įtakinga veikėja pasaulyje ir toliau atlikti pagrindinį vaidmenį pasaulyje ginant demokratiją ir žmogaus teises;

([1]) OL C 337, 2018 9 20, p. 82.
([2]) OL C 118, 2020 4 8, p. 15.
([3]) OL C 411, 2020 11 27, p. 30.
([4]) Priimti tekstai, P9_TA(2020)0007.

B. kadangi lyčių lygybė yra viena iš pagrindinių ES vertybių, o teisė į vienodą požiūrį ir nediskriminavimą yra Sutartyse ir pagrindinių teisių chartijoje įtvirtinta pagrindinė teisė ir kadangi lyčių aspekto integravimas turėtų būti įgyvendintas ir integruotas kaip horizontalusis principas į visą ES veiklą ir politiką;

C. kadangi krikščionys yra labiausiai persekiojama religinė grupė pasaulyje ir sudaro 80 proc. persekiojamų tikinčiųjų pasaulyje; kadangi šis persekiojimas apima įprastą diskriminaciją švietimo, užimtumo ir socialiniame gyvenimo srityse, kai nustatomi visų formų išraiškos apribojimai, ir net prieš krikščionių bendruomenes vykdomus fizinius išpuolius, kuriuos, beveik galima traktuoti kaip atitinkančius JT priimtą tarptautinio genocido apibrėžtį;

D. kadangi 1995 m. Pekino deklaracijoje ir veiksmų programoje jau 25 metai pabrėžiama moterų lygių teisių ir galimybių svarba, taip pat jų lygiateisis dalyvavimas priimant sprendimus ir demokratiniame procese siekiant įtvirtinti demokratiją;

E. kadangi moterų, dalyvaujančių kuriant dirbtinį intelektą, trūkumas didina šališkumo riziką; kadangi mokslinis švietimas yra svarbus siekiant įgyti įgūdžių, deramą darbą ir darbą ateityje, taip pat siekiant užkirsti kelią lyčių stereotipams, jog šios sritys paprastai laikomos vyrų sritimis, kad moterys galėtų visapusiškai naudotis savo žmogaus teisėmis;

F. kadangi 2019 m. lapkričio mėn. minint JT vaiko teisių konvencijos 30-ąsias metines ES pabrėžė savo įsipareigojimą parengti išsamią vaiko teisių ir tėvų teisių strategiją ir užtikrinti, kad jos būtų ES politikos pagrindas; kadangi 2019 m. lapkričio 20 d. Parlamentas surengė šiai temai skirtą konferenciją, kurioje buvo nagrinėjami tokie klausimai kaip vaiko teisių apsaugos iššūkiai nuolat besikeičiančiame skaitmeniniame pasaulyje, visų pirma vaikų pornografijos draudimas ir kova su priekabiavimu prie vaikų ir smurtu prieš juos, kliūčių visapusiškam vaiko teisių įgyvendinimui šalinimas, kintantis ginkluotų konfliktų pobūdis ir jų poveikis vaikų ateičiai, įskaitant šių konfliktų poveikį jų vystymuisi, švietimui ir tolesniam gyvenimui, kartu atsižvelgiant į diskusijose išsakytus vaikų teiginius;

G. kadangi krizė, kurią sukėlė pasaulinė COVID-19 pandemija, valstybių reagavimo į ją būdai, išaugusi nelygybė ir jos sukelti sunkumai, visų pirma, labiausiai pažeidžiamoms bei užribio grupėms, taip pat moterims, ir jos poveikis tarptautiniams santykiams, taisyklėmis grindžiamai tarptautinei tvarkai bei konfliktams, kurie visi turi ilgalaikių pasekmių visiems su pagarba žmogaus teisėms susijusiems aspektams;

H. kadangi, pavyzdžiui, pandemijos sukelta krizė privertė daugumą šalių imtis neatidėliotinų priemonių, kuriomis apribojamos laisvės naudotis daugeliu žmogaus teisių, visų pirma judėjimo ir susirinkimų laisvėmis, arba nustatyti naujas stebėjimo priemones, kad būtų užkirstas kelias COVID-19 viruso plitimui; kadangi dėl šių priemonių teisėtai kilo klausimų dėl jų būtinumo, teisėtumo, proporcingumo, nediskriminacinio pobūdžio, trukmės ir padarinių, siekiant trumpuoju ir ilgesniu laikotarpiu užtikrinti pagrindines laisves; kadangi pandemiją lydėjo ir kitos neigiamos tendencijos, kenkiančios demokratijai ir mažinančios pilietinės visuomenės erdvę kai kuriose šalyse;

I. kadangi dėl pandemijos sukelto pasaulinio ekonomikos nuosmukio vyriausybėms gali tekti pirmenybę teikti ekonominės veiklos skatinimui ir investicijų pritraukimui; pabrėžia, kad tai neturėtų būti daroma užmojų, susijusių su politiniais tikslais ir standartais kai kuriose kitose srityse, pvz., žmogaus teisių apsaugos, kovos su klimato kaita ir skurdu, visų pirma vaikų ir jų šeimų skurdu, srityse, sąskaita;

J. kadangi visame pasaulyje stiprėjant autoritariniams ir populistiniams judėjimams kyla grėsmė vertybėms ir principams, kuriais grindžiama Sąjunga;

K. kadangi neliberalūs režimai vis labiau nukrypsta nuo brandžių demokratijų ir Vakarų demokratinių standartų, įtvirtindami savo pozicijas, dėl kurių nuolat ir sąmoningai pažeidžiamos žmogaus teisės; kadangi šie neliberalūs režimai riboja pagrindines teises ir laisves, sudarydami klaidingą teisėtų rinkimų įspūdį, nes tokie rinkimai negali būti laikomi laisvais, sąžiningais ar skaidriais;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

L. kadangi ekstremaliosios ekologinio pobūdžio situacijos, įskaitant klimato kaitą ir miškų naikinimą, yra žmogaus veiksmų padarinys ir pažeidžia ne tik tiesiogiai žalą patyrusių žmonių žmogaus teises, bet ir visos žmonijos; kadangi svarbu pripažinti žmogaus teisių ir aplinkos apsaugos sąryšį; kadangi siekiant išvengti įtampos tam tikruose regionuose itin svarbu užtikrinti galimybę naudotis vandeniu;

M. kadangi siekiant sėkmingai ir veiksmingai vykdyti ES žmogaus teisių politiką, būtina didesnė ES vidaus ir išorės politikos, taip pat ES išorės politikos krypčių darna; kadangi žmogaus teisių, demokratijos, teisinės valstybės ir kovos su nebaudžiamumu rėmimo politika turėtų būti integruota į visas kitas su išorės aspektu susijusias ES politikos sritis, pvz., į vystymosi, migracijos, saugumo, kovos su terorizmu, moterų teisių ir lyčių lygybės, plėtros ir prekybos sritis; kadangi, užtikrinus didesnį nuoseklumą, ES galėtų greičiau reaguoti ankstyvaisiais žmogaus teisių pažeidimo etapais ir tapti patikimesne žmogaus teisių gynėja pasauliniu lygmeniu;

N. kadangi visiška ES partnerių ir kaimyninių šalių pagarba žmogaus teisėms ir Europos standartams, įskaitant pabėgėlių krizės valdymą ir kovą su migracija, yra vienas iš pagrindinių Europos Sąjungos prioritetų; kadangi žmogaus teisių padėtis, kurią paveikė COVID-19 pandemija, kelia susirūpinimą kaimyninėse šalyse, kurios turi imtis atitinkamų priemonių šiuo klausimu ir dirbti kartu su savo atitinkama pilietine visuomene, siejančia europietiškus ir demokratiškus narius;

O. kadangi vis daugiau šalių, ypač Azijoje, Artimuosiuose Rytuose, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje, taikomi draudimai keliauti, kad žmogaus teisių gynėjai negalėtų dalyvauti tarptautiniuose renginiuose;

Žmogaus teisės ir demokratija: bendros tendencijos ir pagrindiniai iššūkiai

1. teigiamai vertina atsaką į COVID-19 pandemiją tose valstybėse, kuriose teisė į gyvybę ir sveikatą tapo pirmąja būtinybe; pabrėžia, kad kartu labai svarbu užtikrinti tinkamą žmonių gyvenimo lygį; pabrėžia, kad visos priemonės, kuriomis siekiama reaguoti į pandemiją, turi būti grindžiamos žmogaus teisių ir nediskriminavimo principai, ir turėtų užtikrinti tvirtą pažangą siekiant darnaus vystymosi tikslų;

2. pabrėžia, kad reikia užtikrinti, jog būtų visapusiškai laikomasi žmogaus teisių ir paisoma principo, kad žmogaus teisės yra visuotinės ir neatimamos, nedalomos, viena nuo kitos priklausomos ir tarpusavyje susijusios ir smerkia kokius mėginimus laikyti jas sąlyginėmis;

3. reiškia didelį susirūpinimą, kad dėl krizės kai kuriose šalyse demokratijos ir žmogaus teisių standartai bei naudojimasis pagrindinėmis laisvėmis patyrė nuosmukį; laikosi nuomonės, kad šį nuosmukį visų pirma lėmė didėjantis autoritarizmas, taip pat pražūtingi ekonominiai ir socialiniai krizės padariniai ir jų naudojimas kaip preteksto manipuliuoti valstybės institucijomis ir rinkimų tvarkaraščiais, slopinti žmogaus teisių gynėjų, visų pirma mažumų gynėjų, politinių oponentų, žiniasklaidos ar pilietinės visuomenės atstovų veiklą ir remiantis su pandemija nesusijusiais tikslais riboti pagrindines laisves ir žmogaus teises, be kita ko mažumų dėl religinių pažiūrų bei įsitikinimų ir LGBTI asmenų; šiuo atžvilgiu taip pat pabrėžia, kad daugėja neapykantą kurstančių kalbų dėl rasės, etninės kilmės, religijos ar kastos, imamasi veiksmų prieš viruso plitimu kaltinamas pažeidžiamas grupes, plinta smurtas šeimoje bei smurtas dėl lyties ir lyčių nelygybė; yra susirūpinęs dėl diskriminacijos paskirstant COVID-19 pagalbą; smerkia bet kokį atsisakymą suteikti pagalbą bet kokiomis aplinkybėmis, taip pat ir dėl religijos; taip pat susirūpinęs pabrėžia, kad pažeidžiant žmogaus teises naudojamos skaitmeninės technologijos, kuriomis siekiama pažaboti pandemiją sekant piliečius ir gaunant jų asmeninius duomenis;

4. patvirtina, kad valstybės turi susilaikyti nuo naudojimosi COVID-19 pandemija autoritarinei galiai įtvirtinti, demokratijai ir teisinei valstybei susilpninti ar žmogaus teisėms riboti; reiškia didelį susirūpinimą dėl paaštrėjusių autoritarinių režimų taikomų priemonių, kuriomis siekiama numalšinti nesutarimus ir sumažinti pilietinės visuomenės veiksmų erdvę; pabrėžia, kad svarbu, jog būtų pilietinė visuomenė, sudaranti sąlygas lanksčiai, laiku ir veiksmingai reaguoti į tarptautinę teisę, žmogaus teises ir demokratiją pažeidinėjančius režimus; yra susirūpinęs dėl to, kad su COVID-19 susijusios neatidėliotinos priemonės dažnai nėra susietos su aiškiais įsipareigojimais jas atšaukti, pasibaigus krizei;

5. primena, kad visuotinė prieiga prie sveikatos priežiūros yra žmogaus teisė ir pritaria bet kokiai pažangai siekiant visuotinės sveikatos priežiūros, kuri yra būtina tvariam vystymuisi; palankiai vertina visuotinį atsaką į COVID-19 pandemiją Europos Sąjungoje, grindžiamą Europos komandos požiūriu, pagal kurį daugiausia dėmesio skiriama solidarumo išraiškai ir apčiuopiamos pagalbos teikimui partneriams, ypač labiausiai pažeidžiamoms ir nukentėjusioms šalims;

6. susirūpinęs pažymi valstybių sveikatos priežiūros sistemos trūkumus, kurie kenkia žmonių teisei į fizinę ir psichinę sveikatą, taip pat prevencinių veiksmų, kuriais siekiama išvengti vandens ir sanitarijos priemonių užteršimo, užtikrinti galimybes gauti informaciją, taip pat išvengti diskriminacijos naudojantis teisėmis, trūkumus; palankiai vertina Komisijos pareiškimą, kad vakcina nuo COVID-19 turėtų būti prieinama visame pasaulyje ir kad ES dės visas pastangas tam pasiekti;

7. primena, kad valstybės, kovodamos su COVID-19 pandemija, privalo užtikrinti, kad joms reaguojant į krizę būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą ir laikomasi tarpsektorinio požiūrio, siekiant užtikrinti visų moterų ir mergaičių teises gyventi be diskriminacijos ir smurto bei užtikrinti joms galimybę naudotis reikalingomis pagrindinėmis lytinės ir reprodukcinės sveikatos paslaugomis;

8. primena, kad pandemija taip pat sumažino žmogaus teisių pažeidimų matomumą ir pranešimus apie juos pasauliniu mastu; remia tarptautines pastangas siekiant įvertinti skirtingą nacionalinį atsaką į pandemiją, susijusį su politinių, socialinių ir ekonominių laisvių apribojimu, ir pastangas sukurti bendrą žmogaus teisėmis grindžiamą sistemą, kuria ateityje bus remiamasi reaguojant į būsimas sanitarines krizes; atsižvelgdamas į tai teigiamai vertina Komisijos ir Tarptautinio demokratijos ir rinkimų paramos instituto (IDEA) parengtą pasaulinę stebėsenos priemonę;

9. griežtai smerkia daugelį diskriminacijos, netolerancijos, persekiojimo atvejų ir nužudymų, susijusių su rase, etnine kilme, tautybe, socialine klase, negalia, kasta, religija, įsitikinimais, kalba, amžiumi, lytimi, seksualine orientacija, lytine tapatybe, lyties raiška ir lytinėmis ypatybėmis, kurie vis dar pasitaiko daugelyje šalių ir visuomenių; smerkia netolerantiškus ir pilnus neapykantos pareiškimus ir veiksmus prieš asmenis ar bendruomenes; mano, kad rasizmo ir ksenofobijos paplitimas daugelyje šalių yra nepriimtinas; reikalauja viso pasaulio vyriausybių visiškai aiškiai pasmerkti rasizmą ir diskriminaciją ir jų visiškai netoleruoti;

10. pabrėžia didžiulę ir vis didėjančią grėsmę žmogaus teisėms, kurią kelia klimato kaita, aplinkos naikinimas ir biologinės įvairovės nykimas, nes iš žmonių atimama pagrindinė teisė į gyvybę, visų pirma dėl padidėjusio bado pasaulyje, ekonominės ir socialinės nelygybės, prieigos prie vandens apribojimų ir daugėjančių mirčių dėl netinkamos mitybos ir dažnesnio ligų plitimo; kadangi klimato kaita taip pat kenkia kitoms žmogaus teisėms, įskaitant teisę į aprūpinimą maistu, saugų geriamą vandenį ir sanitarines sąlygas, sveikatą, tinkamą būstą, apsisprendimą, darbą ir vystymąsi; be to, atkreipia dėmesį į klimato kaitos keliamą pavojų taikai ir saugumui, nes dėl maisto stygiaus ir vandens trūkumo gali atsirasti konkurencija dėl gamtos išteklių, o vėliau – nestabilumas ir konfliktai valstybėse ir tarp jų; skiria ypatingą dėmesį sąsajai tarp gamtinių išteklių išnaudojimo ir tiesioginio ar netiesioginio konfliktų, karų ir smurto finansavimo, kurį, be kita ko, vykdo kai kurie privataus sektoriaus subjektai; pabrėžia, kad mažiausiai išsivysčiusios šalys yra labiausiai pažeidžiamos klimato kaitos, nes joms sunkiausia atlaikyti pražūtingus klimato kaitos padarinius, nepaisant to, kad jose išmetama mažiau šiltnamio efektą sukeliančių dujų nei turtingesnėse šalyse, kurioms klimato kaita daro mažesnį poveikį;

11. laikosi nuomonės, kad žmogaus teisių skatinimas ir apsauga ir klimato bei aplinkos apsaugos veiksmai yra tarpusavyje susiję, nes tarptautinėje žmogaus teisių teisėje visų pirma numatytos teisių gynimo priemonės, kuriomis siekiama teisiškai atlyginti klimato kaitos padarytą žalą, įgyvendinti kovos su klimato kaita priemones ir patraukti valstybes, įmones ir asmenis atsakomybėn už jų veiksmus klimato kaitos srityje ir veiksmus, kuriais prisidedama prie tolesnio aplinkos nykimo;

12. pabrėžia, kad biologinė įvairovė ir žmogaus teisės yra tarpusavyje susiję ir viena nuo kitos priklauso, ir primena valstybių įsipareigojimus žmogaus teisių srityje saugoti biologinę įvairovę, nuo kurios minėtos teisės priklauso, be kita ko, užtikrinant piliečių dalyvavimą priimant su biologine įvairove susijusius sprendimus ir užtikrinant veiksmingos teisinės gynybos galimybes biologinės įvairovės nykimo ir degradacijos atvejais; reiškia paramą atsirandančioms tarptautinio lygmens normatyvinėms pastangoms, susijusioms su nusikaltimais aplinkai; todėl ragina ES ir valstybes nares remti natūralios aplinkos naikinimo pripažinimą tarptautiniu nusikaltimu pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

13. pabrėžia, kad ypatingą dėmesį reikia skirti pagalbai asmenims, persikeliantiems dėl aplinkos ir klimato kaitos; mano, kad svarbu dirbti tarptautiniu lygmeniu siekiant nustatyti perkeltojo asmens dėl aplinkos apibrėžtį pagal Jungtinių Tautų sistemą, kad būtų sukurta tarptautinė teisinė sistema ir patvirtintas bendras požiūris į šių asmenų, kurie buvo priversti palikti savo gyvenamąją vietą, apsaugą; pripažįsta, kad klimato kaitos poveikis aplinkai gali dar labiau padidinti priverstinį gyventojų perkėlimą, ir todėl pabrėžia, kad reikia, laikantis Paryžiaus susitarimo, nedelsiant įgyvendinti politiką, pagal kurią būtų mažinami klimato kaitos padariniai;

14. reiškia didelį susirūpinimą dėl miškų naikinimo, neteisėtos kasybos ir neteisėtų narkotikų gamybos, visų pirma 2019 m. Amazonėje, atsižvelgiant į tai, kad miškai, absorbuodami ir kaupdami anglies dioksidą, padeda švelninti klimato kaitą; pabrėžia, kad čiabuvių tautos dažnai buvo pirmosios miškų naikinimo aukos, o tai kelia grėsmę jų teisėms į žemę, be kitų teisių, ir prieigai prie gyvybiškai svarbių išteklių; atsižvelgdamas į tai pabrėžia jų teisę apibrėžti ir nustatyti savo savarankiško vystymosi, žemių, teritorijos ir kitų išteklių naudojimo prioritetus ir strategijas; pabrėžia, kad nebaudžiamumas už šiuos ir kitus vietos tautų teisių pažeidimus yra pagrindinis miškų naikinimo veiksnys, todėl mano, kad atsakomybė už šiuos pažeidimus yra itin svarbi; pažymi, kad neteisėtas gamtos išteklių naudojimas gali daryti neigiamą poveikį vietos bendruomenių, socialinėms, ekonominėms, kultūrinėms, pilietinėms ir politinėms teisėms, be kita ko pagrindinei tautų apsisprendimo teisei ir nuolatinio suverenumo valdant gamtinius išteklius principui;

15. palankiai vertina didėjančius piliečių, ypač jaunesnių kartų, siekius ir susitelkimą siekiant politinių ir visuomeninių pokyčių, kurie būtų palankūs pagarbai žmogaus teisėms, demokratiniam valdymui, lygybei ir socialiniam teisingumui, platesnio užmojo veiksmams klimato kaitos srityje ir geresnei aplinkos apsaugai; atkreipia dėmesį į tai, kad 2019 m. kiekviename pasaulio regione prasidėjo didžiuliai protestų judėjimai, atspindintys šiuos siekius, reikalaujantys visuomenių institucinės ir ekonominės tvarkos pokyčių, kovos su klimato kova veiksmų ir remiantys teisingesnės pasaulinės visuomenės kūrimą; nepritaria tam, kad daugelyje šalių gyventojams nesuteikiama teisė į taikias demonstracijas, pasinaudojant teisinėmis, administracinėmis ir kitomis priemonėmis, pavyzdžiui, jėga malšinant demonstracijas, naudojant priekabiavimą ir savavališkus sulaikymus; pabrėžia, kad 2019 m. šimtai taikių demonstrantų buvo suimti, daugelis patyrė netinkamą elgesį, buvo savavališkai sulaikyti, ir įvykus teismo procesams, kuriuose nebuvo užtikrinti minimalūs procedūriniai standartai, priversti sumokėti dideles baudas; pabrėžia, kad svarbu išlaikyti taikų protesto veiksmų pobūdį, ir reiškia susirūpinimą dėl kai kurių kraštutinių grupių, pasinaudojusių demonstracijų ir socialinių judėjimų išraiškos teikiamomis galimybėmis ir vykdžiusių smurto veiksmus bei sutrikdžiusių kasdienį gyvenimą; ragina vyriausybes nenaudoti neproporcingos jėgos prieš taikius protestuotojus ir patraukti atsakomybėn smurtinių veiksmų vykdytojus;

16. mano, kad siekiant teigiamų pokyčių būtinas įtraukiu dialogu grindžiamas politinis atsakas į teisėtus visuomenių, šeimų ir asmenų poreikius; kita vertus, smerkia prieš taikius judėjimus nukreiptas represijas, visų pirma, kai saugumo darbuotojai panaudoja pernelyg didelę jėgą, kurias kai kurios vyriausybės taiko savo gyventojams, siekdamos užgniaužti disidentų ar kritikų balsuss;

17. pabrėžia, kad nužudymai, fiziniai ir šmeižikiški išpuoliai, įkalinimas, grasinimai mirtimi, priekabiavimas, bauginimas ir saviraiškos laisvės apribojimai tebėra priemonės, visame pasaulyje sistemingai naudojamos prieš žmogaus teisių gynėjus, be kita ko moterų teisių gynėjus, religinių ir įsitikinimų teisių gynėjų, vietos bendruomenes, vietos tautų grupes, aplinkos ir žemės teisių gynėjus, nevyriausybines organizacijas (NVO) ir pilietinės visuomenės aktyvistus, pranešėjus bei žurnalistus; pažymi, kad moterų žmogaus teisių gynėjos susiduria su lyčiai būdingomis grėsmėmis;

18. yra labai susirūpinęs dėl to, kad kai kuriose šalyse griežtai kovojant su žmogaus teisių gynėjais, naudojamasi represiniais kibernetinio saugumo ir kovos su terorizmu įstatymais; pabrėžia, kad esama nacionalizmą gilinančių ir politiniais tikslais religija piktnaudžiaujančių politinių tendencijų, kurios skatina netoleranciją;

19. pabrėžia, kad ES institucijų pareiga yra aktyviai remti organizacijas ir asmenis, kurie gina demokratiją ir žmogaus teises; ragina užtikrinti teisingumą ir atsakomybę už visus išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus; ragina ES remti ir apsaugoti žmogaus teisių gynėjus, nepaisant jų įvairovės; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia Parlamento veiksmų svarbą siekiant, kad jų balsas būtų išgirstas, ir darant spaudimą trečiųjų šalių institucijoms nedelsiant ir besąlygiškai paleisti dėl savo veiklos sulaikytus žmogaus teisių gynėjus; remia Europos politinių fondų darbą stiprinant demokratinius procesus ir skatinant naują politinių lyderių kartą visame pasaulyje;

20. yra rimtai susirūpinęs dėl tebesitęsiančių karų ir karinių konfliktų, ilgalaikėms okupacijoms ir teritorijų aneksijoms, kurie sudaro sąlygas šiurkštiems tarptautinės humanitarinės teisės ir žmogaus teisių pažeidimams, visų pirma genocidams, masinėms žudynėms, priverstiniam civilių gyventojų perkėlimui ir seksualinio smurto prieš civilius gyventojus, ypač moteris ir vaikus, naudojimui; griežtai smerkia diktatorinių ar autoritarinių valdžios institucijų dalyvavimą per trečiąsias šalis vykdomuose karuose ir pabrėžia, kad derybų keliu pasiekti politiniai sprendimai yra būtina tvarios taikos sąlyga; yra labai susirūpinęs dėl didėjančios tarptautinės politinės įtampos ir kai kuriuose pasaulio regionuose didėjančio nevyriausybinių ginkluotų grupuočių bei teroristinių organizacijų aktyvumo ir tarp bendruomenių kylančio smurto;

21. apgailestauja dėl to, kad nors 2020 m. JT minėjo savo septyniasdešimt penktąsias metines, kai kurios užsisklendimo savyje įkvėptos vyriausybės ėmėsi veiksmų, kad pasipriešintų daugiašališkumo ir tarptautinio bendradarbiavimo pastangoms, kuriomis siekiama taikos, konfliktų sprendimo ir žmogaus teisių apsaugos, remiantis Jungtinių Tautų žmogaus teisių deklaracijos, tarptautinės teisės, JT chartijos ir Helsinkio baigiamojo akto tikslais ir principais; kritiškai vertina tai, kad demokratinėms šalims trūksta bendros tarptautinės lyderystės, kad jos galėtų nuosekliai reaguoti į rimtus tarptautinės žmogaus teisių teisės pažeidimus ir suvienyti jėgas siekiant pažangos žmogaus teisių, demokratijos ir pasaulinių taisyklėmis grindžiamų sistemų srityje ir primygtinai ragina ES bei valstybes nares užpildyti šią vadovavimo spragą;

22. apgailestauja dėl sunkios migrantų ir pabėgėlių padėties visame pasaulyje, ypač perkeltųjų moterų, vaikų, neįgalių bei lėtinėmis ligomis sergančių asmenų, įvairios seksualinės orientacijos asmenų ir asmenų, priklausančių persekiojamoms etninėms, religinėms ar įsitikinimų mažumoms, kurie yra vieni iš pažeidžiamiausių; pažymi, kad apskaičiuota, jog 2019 m. tarptautinių migrantų skaičius siekė beveik 272 mln. ([5]), t. y. 3,5 proc. pasaulio gyventojų, iš kurių daugiau kaip 20 mln. buvo pabėgėliai ([6]), ir kad per pastaruosius dvejus metus vyko didelio masto gyventojų perkėlimas ir migracija; pažymi, kad 2019 m. padaugėjo prieglobsčio prašytojų, kurie kreipėsi dėl tarptautinės apsaugos 27 ES valstybėse narėse ([7]), dėl represinių veiksmų ir žmogaus teisių pažeidimų, kuriuos be kita ko vykdo diktatorių režimai, neteisėtai įgiję politinę galią jų kilmės šalyse; smerkia politines priemones, kuriomis pažeidžiamos migrantų ir pabėgėlių žmogaus teisės ir kurios kelia pavojų jų saugumui ir gyvenimui; griežtai smerkia diskriminacijos, netolerancijos, persekiojimo ir žudymo atvejus, susijusius su migracija ar pabėgėlio statusu; smerkia neigiamą tendenciją bauginti ir kriminalizuoti asmenų, kurie gina migrantų ir pabėgėlių žmogaus teises ir teikia jiems pagalbą, darbą;

23. palankiai vertina tai, kad visame pasaulyje vis daugiau dėmesio skiriama pastangoms stiprinti moterų ir mergaičių teises; vis dėlto pažymi, kad nė vienoje pasaulio šalyje dar nėra pasiekta lyčių lygybė;

24. pabrėžia, kad visuose pasaulio regionuose, įskaitant ES, vis dar plačiai paplitęs su lytimi susijęs smurtas, įskaitant moterų žudymą dėl lyties, ir diskriminacija, kurie kyla dėl lyčių nelygybės, nevienodų lyčių normų ir galios dinamikos, kultūrinės praktikos, pvz., kastomis grindžiamos diskriminacijos, arba seniai nusistovėjusių diskriminacinių teisinių sistemų, taip pat dėl propagandos ir dezinformacijos, kenkiančių moterų teisėms; smerkia moterų išnaudojimą vykdant prekybą žmonėmis ir visų formų smurtą dėl lyties, be kita ko seksualinį, fizinį ir psichologinį smurtą, kurie yra vieni iš labiausiai paplitusių ir sistemingiausių žmogaus teisių pažeidimų;

25. be to, atkreipia dėmesį į seksualinio smurto, nukreipto prieš moteris dėl jų nuomonės, religijos, filosofinės ar seksualinės orientacijos ar jų aktyvumo ginant žmogaus teises, naudojimą; pabrėžia, kad etninėms, religinėms mažumos ir mažumoms dėl įsitikinimų priklausančios moterys ir mergaitės yra dvigubai pažeidžiamos dėl su lytimi susijusio smurto ir diskriminacijos; primena, kad smurtas prieš lesbietes ir biseksualias moteris vadinamojo „korekcinio iššaginimo“ forma kai kuriose šalyse išlieka sistemine problema dėl socialinės stigmos ir diskriminacinių teisinių sistemų;

26. smerkia tebesitęsiančią priešišką reakciją į lyčių lygybę ir moterų teises, įskaitant visus mėginimus riboti esamas teises ir apsaugą lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių srityje, taip pat teisės aktus, politiką ir praktiką, kuriais ir toliau neigiamos ar ribojamos šios teisės daugelyje pasaulio šalių; atsižvelgdamas į tai smerkia atsisakymą teikti prieinamą, kokybišką ir išsamų lytinį švietimą, šeimos planavimo paslaugas, šiuolaikines kontraceptines priemones, saugias ir teisėtas abortų paslaugas ir gimdyvių sveikatos priežiūrą, žeminantį ir netinkamą elgesį su moterimis gimdymo priežiūros įstaigose, taip pat prievartinę lytinės ir reprodukcinės sveikatos priežiūros praktiką, kuria nepaisoma laisvo ir informuoto moterų

([5]) 2020 m. pasaulinės migracijos ataskaita. Tarptautinė migracijos organizacija (https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2020.pdf).

([6]) Remiantis UNHCR skelbiamais duomenimis (https://www.unhcr.org/refugee-statistics/download/?url=fd4J).

([7]) Eurostato prieglobsčio statistika (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics).

sutikimo; pabrėžia, kad reikia apsaugoti pažeidžiamus tėvus, esančius pažeidžiamoje padėtyje, ypač vienišus tėvus ir didelę šeimą turinčius tėvus, kad būtų išvengta skurdo ir socialinės atskirties; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina sukurti socialinę ir ekonominę aplinką bei sąlygas, kurios tėvams suteiktų galimybę toliau tobulėti profesinėje srityje;

27. pabrėžia, kad reikia apsaugoti pažeidžiamas motinas, ypač vienišas motinas, kad būtų išvengta skurdo ir socialinės atskirties; atkreipia dėmesį į tai, kad būtina sukurti socialinę ir ekonominę aplinką bei sąlygas, kurios suteiktų galimybę motinoms toliau tobulėti profesinėje srityje;

28. taip pat smerkia viso pasaulio vyriausybes, kurios priešinasi moterų reikalavimams užtikrinti lygias teises arba kursto priešišką reakciją į tokius reikalavimus; pabrėžia, kad moterys, aktyviai dalyvaudamos politiniuose ir socialiniuose judėjimuose, atlieka svarbų vaidmenį, ir apgailestauja, kad joms tenka didelė našta, nes jos tapo žiaurių represijų ir karo sukelto smurto, taip pat seksualinio išnaudojimo ginkluotų konfliktų metu aukomis;

29. reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad 2019 m., minint Vaiko teisių konvencijos 30-ąsias metines, visame pasaulyje toliau vykdomi rimti žmogaus teisių pažeidimai, visų pirma vaikų darbas, ankstyvos ir prievartinės vedybos, prekyba vaikais ir jų išnaudojimas, taip pat seksualiniais tikslais, vaikų karo tarnyba vaikų kareivių naudojimas ginkluotuose konfliktuose, seksualinis vaikų išnaudojimas bei prostitucija, šeimų atskyrimas ir vaikų sulaikymas, be kita ko dėl su imigracija susijusių priežasčių, taip pat sunkumai, su kuriais susiduria mergaitės, turint omenyje seksualinį smurtą ir smurtą dėl lyties, ankstyvą nėštumą, ŽIV infekcijas ir mokyklos nebaigimą; apgailestauja dėl to, kad pandemijos aplinkybėmis daugelis vaikų ir jaunuolių turėjo įsidarbinti, kad patenkintų pagrindinius poreikius ir išlaikytų savo namų ūkius, ir dėl to jiems teko palikti mokyklą; pabrėžia, kad šie nepageidaujami reiškiniai yra vaikų mokyklinio ugdymo regresas;

30. reiškia gilų liūdesį ir smerkia 2019 m. pirmąjį pusmetį įvykdytus teroristinius išpuolius ir sprogdinimus, nukreiptus prieš tikinčiuosius ir jų religinių apeigų vietas, kurias reikia išsaugoti ir apsaugoti; yra sunerimęs dėl to, kad šie siaubingi veiksmai sutampa su tam tikrų politinių lyderių ir teroristinių grupuočių vykdomomis neapykantos kampanijomis, kuriomis siekiama paneigti ar riboti teisę į minties, sąžinės, religijos ar įsitikinimų laisvę; primygtinai ragina valstybes skatinti religijos ar įsitikinimų laisvę bei apsaugoti pažeidžiamas religines ir įsitikinimų mažumas, skubiai imantis veiksmų prieš smurto ar neapykantos kurstymo vykdytojus;

Demokratijos ir žmogaus teisių skatinimas ir apsauga yra ES užsienio politikos pagrindas

31. primena, kad Sąjunga yra grindžiama pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygybės, solidarumo, teisinės valstybės ir pagarbos žmogaus teisėms vertybėmis, kaip nustatyta ES sutarties 2 straipsnyje; pabrėžia, kad šių vertybių propagavimas už ES ribų, demokratijos, teisinės valstybės, žmogaus teisių visuotinumo ir nedalomumo bei pagarbos Jungtinių Tautų Chartijos ir tarptautinės teisės principams skatinimas yra ES bendros užsienio ir saugumo politikos pagrindas pagal ES sutarties 21 straipsnį ir Sąjungos strateginius interesus ir turėtų būti veiksmingai ir nuosekliai atspindėtas visose Sąjungos santykių su ES nepriklausančiomis šalimis srityse;

32. pabrėžia Europos išorės veiksmų tarnybos (EIVT) ir Komisijos pastangų tvirtai ir pastebimai reaguoti į žmogaus teisių pažeidimus, kad ir kur jie būtų vykdomi, įskaitant artimas šalis partneres, duoti šiems pažeidimams atkirtį ir nuolat didinti ES ir jos valstybių narių pareigūnų informuotumą ir žinias apie žmogaus teises ir lyčių lygybę svarbą; primena, kad veiksmingas dalyvavimas ir prasmingas dialogas su pilietine visuomene yra sėkmingos žmogaus teisių politikos pagrindas; ragina visas ES delegacijas ir atitinkamus jų ryšių punktus žmogaus teisių klausimais vykdyti savo įsipareigojimus rengti susitikimus su žmogus teisių gynėjais, įskaitant moterų teisių gynėjus, ir pilietinės visuomenės atstovais, lankyti įkalintus aktyvistus, demokratinės opozicijos atstovus ir žmogaus teisių gynėjus, stebėti jų teismo procesus ir reikalauti jų apsaugos vietoje; taip pat ragina ES delegacijas sudaryti palankesnes sąlygas imtis šių veiksmų, Europos Parlamento nariams mėginant apsilankyti oficialių Europos Parlamento misijų metu; pabrėžia, kad svarbu šalinti ne tik pasekmes, bet ir pagrindines žmogaus teisių pažeidimų priežastis;

ES darbas daugiašaliu lygmeniu

33. primygtinai ragina ES ir valstybes nares parengti aiškią strategiją, kuria siekiama kovoti su didėjančiu valstybių pasitraukimu iš tarptautinės žmogaus teisių sistemos ir jai daromu spaudimu, laikantis Veiksmų plane žmogaus teisių ir demokratijos srityje nurodytų daugiašališkumo įsipareigojimų, taip pat su mėginimais tarptautiniu lygmeniu pakenkti žmogaus teisių sampratai, įtvirtintai JT Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje; pabrėžia savo nuomonę, kad tarptautinė žmogaus teisių teisė ir pažadas iki 2030 m. pasiekti darnaus vystymosi tikslus turėtų išlikti svarbiausiais elementais; rekomenduoja ES toliau dėti pastangas bendradarbiaujant su šalimis ir suinteresuotaisiais subjektais, kurių vertybės gali būti tokios pačios kaip ES arba skirtis, siekiant išsaugoti arba plėtoti tarptautinius standartus žmogaus teisių srityje laikantis Sąjungos vertybių, apibrėžtų ES sutarties 21 straipsnyje;

34. ragina valstybes nares padaryti ES užsienio ir saugumo politiką veiksmingesnę taikant kvalifikuotos balsų daugumos taisyklę Taryboje tam tikroms procedūroms, ypač sprendžiant klausimus, susijusius su ES veiksmų planu žmogaus teisių ir demokratijos srityje, ir priimant sankcijas; ragina valstybes nares daugiašaliuose forumuose kalbėti vieningu ir stipriu ES balsu bei veikti vieningai, susidūrus su krizėmis, kurios kelia grėsmę Europos Sąjungos pagrindinėms vertybėms ir interesams, nes tai vienintelis būdas, kuriuo Sąjunga gali atlikti vadovaujantį vaidmenį tarptautinėje arenoje ir pasinaudoti savo įtaka, kad paskatintų teigiamus pokyčius ir labiau koordinuotus pasaulinių problemų sprendimus, visų pirma propaguoti ir apsaugoti žmogaus teises, taip pat su aplinka ir klimatu susijusias problemas;

35. pakartoja, kad ES bus pripažinta, patikima ir veiksminga pasaulinėje arenoje tik tuo atveju, jei jos pagrindinėmis vertybėmis, visų pirma pagarba laisvei, demokratijai, žmogaus teisėms, teisinei valstybei ir lygybei, bus pasitikima išorėje, o tai bus įmanoma tik tuo atveju, jei ES užtikrins, kad jos politika šiais klausimais būtų nuosekliai vykdoma tiek jos viduje, tiek ir už jos ribų; ragina ES ir jos valstybes nares rodyti pavyzdį ir griežtai laikytis žmogaus teisių, užtikrinti nuoseklumą ginant jos vertybes, šių vertybių laikytis ir užtikrinti bei sudaryti pilietinei visuomenei palankią aplinką;

36. apgailestauja dėl to, kad autoritariniai režimai piktnaudžiavo daugiašalėmis institucijomis, siekdami neutralizuoti daugiašales žmogaus teisių institucijas ir mechanizmus, kurie gali priversti valstybes atsakyti už žmogaus teisių pažeidimus; ragina Sąjungą ir jos valstybes nares bendradarbiauti su panašiai mąstančiais demokratinėmis sąjungininkėmis, siekiant remti daugiašalių institucijų reformą, kad jos taptų atsparesnės piktybinei autoritarinių režimų įtakai; taip pat smerkia tai, kad JT Žmogaus teisių taryboje (JT ŽTT) dažnai vietas užima šalys, kuriose užfiksuota sunkių žmogaus teisių pažeidimų, ir ragina ES valstybes nares būti labai atsargioms dėl savo balsavimo modelių ir vengti remti šalis, norinčias tapti JT ŽTT narėmis, jeigu jos aiškiai pažeidžia žmogaus teises;

37. mano, kad dialogai žmogaus teisių klausimais su ES nepriklausančiomis šalimis gali būti naudinga priemonė siekiant dvišalio įsipareigojimo skatinti ir ginti žmogaus teises, jei šie dialogai vykdomi laikantis orientavimosi į rezultatus principo ir yra reguliariai peržiūrimi; primena, kad ES gairėse dėl dialogų žmogaus teisių klausimais išdėstyti tam tikri dialogo užmezgimo kriterijai, be kita ko, turi būti atsižvelgiama į tai, kiek atitinkama vyriausybė nori pagerinti padėtį, į tai, kiek ta vyriausybė rodo esanti įsipareigojusi tarptautinėms žmogaus teisių konvencijoms, į atitinkamos vyriausybės pasirengimą bendradarbiauti, remiantis Jungtinių Tautų žmogaus teisių procedūromis ir mechanizmais, bei į tos vyriausybės požiūrį į pilietinę visuomenę; ragina EIVT reguliariai vykdyti kiekvieno dialogo vertinimą, kaip numatyta pagal ES gaires; primygtinai pakartoja, kad vedant dialogus žmogaus teisių klausimais svarbu iškelti individualius atvejus ir užtikrinti tinkamus tolesnius veiksmus ir skaidrumą dėl šių atvejų;

ES specialusis įgaliotinis žmogaus teisių klausimais

38. palankiai vertina tai, kad 2019 m. vasario 28 d. ES specialiuoju įgaliotiniu žmogaus teisių klausimais paskirtas Eamon Gilmor; pakartoja, kad dėl ES specialiojo įgaliotinio paskyrimo Parlamente turėjo būti surengtas išankstinis klausymas; ragina ES specialųjį įgaliotinį toliau dėti diplomatines pastangas siekiant didinti ES žmogaus teisių politikos veiksmingumą, stiprinti tarptautinius aljansus siekiant propaguoti žmogaus teisėmis pagrįstą darbotvarkę ir įtikinti partnerius visame pasaulyje įtvirtinti ir įgyvendinti politiką, kuri atitiktų aukštus demokratijos, žmogaus teisių, teisinės valstybės ir gero valdymo standartus, taip pat tarptautinę teisę ir normas, visų pirma tarptautinę humanitarinę teisę ir tarptautinę baudžiamąją teiseną; be to, rekomenduoja ES specialiajam įgaliotiniui dėti dvigubai daugiau pastangų siekiant užtikrinti nuoseklumą ES viduje nustatant ir įgyvendinant ES užsienio politiką žmogaus teisių srityje; primygtinai reikalauja, kad jo reguliarios ataskaitos Tarybai taip pat būtų teikiamos Parlamentui; ragina ES didinti ES specialiojo įgaliotinio matomumą ir šio posto veiklos bei misijų skaidrumą, be kita ko EIVT internetiniame puslapyje tam skiriant specialią skiltį,

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

kad ES specialiojo įgaliotinio postas taptų nuolatinėmis pareigomis, jam būtų suteikti pakankami ištekliai ir kompetencija viešai pasisakyti, kad būtų galima pranešti pasiekimus lankantis trečiosiose šalyse, ir informuoti apie ES pozicijas žmogaus teisių klausimais, kaip bendrosios ES specialiojo įgaliotinio pareigų reformos dalį;

Tarptautiniai susitarimai

39. pakartoja savo raginimą, kad nuostatos dėl žmogaus teisių būtų sistemingai įtraukiamos į visus tarptautinius susitarimus, visų pirma prekybos ir asociacijos susitarimus, tarp ES ir ES nepriklausančių šalių ir kad jos būtų tinkamai įgyvendinamos ir stebimos, be kita ko, remiantis išmatuojamais kriterijais ir reguliariais poveikio vertinimais, dalyvaujant Parlamentui ir pilietinei visuomenei; pabrėžia, kad šiose nuostatose turėtų būti numatyti mechanizmai, kuriais užtikrinamas veiksmingas jų vykdymas, ir procedūros, kuriomis nustatomos aiškios ir patikimos susitarimų pažeidimų pasekmės, įskaitant susitarimų galiojimo sustabdymą arba, kraštutiniu atveju, ES pasitraukimą iš jų; ragina geriau koordinuoti ir palaikyti ryšius tarp specializuotų veikėjų, atsakingų už atitinkamas politikos sritis, tokias kaip prekyba ir žmogaus teisės, kad būtų galima veiksmingiau integruoti žmogaus teisių aspektus į prekybos ir investicijų politiką; primygtinai ragina sukurti nepriklausomus žmogaus teisių stebėsenos mechanizmus, susijusius su prekybos ir užsienio investicijų susitarimais, taip pat nepriklausomą skundų nagrinėjimo mechanizmą, kad nukentėję piliečiai ir vietos suinteresuotieji subjektai galėtų veiksmingai pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis;

40. pabrėžia, kad demokratijos ir žmogaus teisių skatinimas ir apsauga trečiosiose šalyse gali būti veiksmingai užtikrinti tik taikant tam tikras sąlygas ES ekonominėms ir politinėms paskatoms, pvz., galimybei gauti ES finansavimą, bendrosios lengvatinių muitų tarifų sistemos (BLS+) taikymui, papildomoms tarifų lengvatoms ir ES Šengeno bevizio režimo taikymui; šiuo atžvilgiu primena, kad pagal Reglamentą (ES) 2018/1806 Komisija turėtų stebėti ir teikti reguliarias ataskaitas Parlamentui, be kita ko apie žmogaus teisių padėtį trečiosiose šalyse, kurioms taikomas bevizis režimas, ir sustabdyti vizų reikalavimo netaikymą pažeidimų atitinkamoje šalyje atveju;

Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė

41. ragina pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę (KVTBP) įgyvendinti demokratijos ir žmogaus teisių skatinimo ir apsaugos veiklai ir paramai skirtą pakankamą biudžetą, kad jie atitiktų Sąjungos įsipareigojimų ir užmojų lygį;

42. ragina Komisiją stebėti ir į savo metinę Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonės tikslų įgyvendinimo ataskaitą įtraukti skyrių apie tai, kaip šalys partnerės, kurios gauna finansavimą pagal šią priemonę, laikosi žmogaus teisių ir laikosi 8 straipsnio – bendrųjų šios priemonės principų; ragina Komisiją pasiūlyti tinkamas priemones, įskaitant ES finansavimo sustabdymą valstybiniams subjektams ir pagalbos perorientavimą pilietinei visuomenei, jei paramos gavėjai rimtai pažeidžia žmogaus teises arba KVTBP principus; ragina užtikrinti didesnį finansavimo susitarimų nuostatų, susijusių su žmogaus teisėmis, skaidrumą ir paaiškinti tokių susitarimų sustabdymo mechanizmą ir kriterijus pažeidus žmogaus teises, demokratijos principus ir teisinę valstybę bei sunkiais korupcijos atvejais; ragina Komisiją griežtai susilaikyti nuo paramos trečiųjų šalių vyriausybių biudžetui naudojimo, susiejant jį su veiklos sąlyga šalyse, kuriose pastebimi plačiai paplitę žmogaus teisių pažeidimai ir represijos prieš žmogaus teisių gynėjus;

43. ragina ES ypač rūpintis, kad būtų įvertinti bet kokie pažeidimai, susiję su Sąjungos politika, projektais ir finansavimu trečiosiose šalyse, ir užkirstas kelias šiems pažeidimams, be kita ko, sukuriant asmenų ar grupių, kurių teisės būtų pažeistos dėl ES veiklos tose šalyse, skundų nagrinėjimo tvarką;

44. palankiai vertina neįkainojamą pagalbą, kuri pagal Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonę teikiama viso pasaulio pilietinės visuomenės organizacijoms ir kuri buvo Europos Sąjungos išorės žmogaus teisių politikos įgyvendinimo pavyzdinė priemonė; ragina pagal kitą pasaulinę priemonę dar labiau padidinti finansavimą pilietinei visuomenei ir žmogaus teisėms;

45. ragina Komisiją bendradarbiaujant su EIVT sudaryti metinio Europos investicijų banko (EIB) atsiskaitymo dėl savo veiksmų už ES ribų pagrindą, atsižvelgiant į pagrindinius principus, kuriais vadovaujamasi vykdant Sąjungos išorės veiksmus, kaip nurodyta ES sutarties 21 straipsnyje ir ES strateginėje programoje bei veiksmų plane žmogaus teisių ir demokratijos srityje; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad EIB remiami projektai atitiktų ES politiką ir įsipareigojimus žmogaus teisių srityje ir būtų taikomos atskaitomybės priemonės, kuriomis pasinaudodami asmenys galėtų pranešti apie pažeidimus, susijusius su EIB veikla; ragina EIB ir toliau plėtoti savo politiką socialinių standartų klausimu, kad jie taptų žmogaus teisių politika bankininkystės srityje; ragina įtraukti žmogaus teisių lyginamuosius standartus į savo projektų vertinimus;

ES veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje

46. palankiai vertina tai, kad priimtas 2020–2024 m. ES veiksmų planas žmogaus teisių ir demokratijos srityje; pažymi, kad EIVT tinkamai neatsižvelgė į Parlamento ir jo Žmogaus teisių pakomitečio pasiūlymą aktyviai prisidėti prie jo rengimo laikantis gero institucijų bendradarbiavimo principo;

47. ragina EIVT ir Komisiją surengti nuolatines konsultacijas ir pradėti struktūrinį ir reguliarų dialogą su atsakingais Parlamento organais dėl naujojo veiksmų plano įgyvendinimo, kad Parlamentas galėtų atlikti savo vaidmenį veiksmų plano veikloje, visų pirma vykdydamas parlamentinę diplomatiją, ir veiksmingai atlikti tikrinimo funkcijas; rekomenduoja nustatyti gaires ir pažangos rodiklius, kad būtų galima veiksmingai stebėti veiksmų plano įgyvendinimą; ragina EIVT pranešti apie pažangą, padarytą siekiant veiksmų plano tikslų pagal šiuos kriterijus; ragina EIVT reguliariai imtis veiksmų, remiantis veiksmų plano įgyvendinimui svarbiomis Parlamento rezoliucijomis ir diskusijomis; primygtinai reikalauja, kad valstybės narės prisiimtų atsakomybę už veiksmų planą ir prisidėtų rengiant metinę jo įgyvendinimo ataskaitą, pranešdamos apie savo veiklą, vykdomą pagal šį strateginį dokumentą;

Reagavimas į pasaulinius žmogaus teisių ir demokratijos iššūkius

Demokratinis valdymas ir erdvė pilietinei visuomenei

48. mano, kad visame pasaulyje kyla grėsmė demokratiniam valdymui ir teisinei valstybei dėl įvairių veiksnių, įskaitant stiprėjantį autoritarizmą ir populizmą, didėjančią nelygybę ir skurdą, spaudimą pilietinei visuomenei, melagingų naujienų sklaidą, dezinformaciją, kibernetines grėsmes ir hibridinį karą, politinį kišimąsi ir kampanijas, kurias vykdo išorės subjektai, prarandamą viešųjų institucijų patikimumą ir silpnėjančias viešąjį interesą ginančias kolektyvines organizacijas; taip pat pabrėžia, kad išpuoliai prieš žiniasklaidos laisvę, mėginimai manipuliuoti viešomis diskusijomis platinant melagingas naujienas socialinėje žiniasklaidoje dar nebuvo tokie dažni ir stiprūs; yra susirūpinęs dėl to, kad autoritarinė praktika, pvz., pilietinės visuomenės veikėjų kaip „užsienio agentais“ stigmatizavimas, yra kopijuojamas ir skleidžiamas visame pasaulyje;

49. ragina ES ir jos valstybes nares toliau remti demokratinių institucijų, skaidrių bei patikimų rinkimų procesų stiprinimą visame pasaulyje, skatinti ir išlaisvinti demokratines diskusijas, kovoti su nelygybe, užtikrinti pilietinės visuomenės organizacijų veiklą, remti įvairių visuomenės sluoksnių dialogą, kovoti su korupcija ir nebaudžiamumu, stiprinti teisminių institucijų nepriklausomumą ir nešališkumą bei teisėjų atskaitomybę; ragina ES dėti dar daugiau pastangas stebint rinkimus ir glaudžiau bendradarbiauti su tarptautinėmis organizacijomis, ypač su ypač svarbiomis organizacijomis, pvz., Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija;

50. pabrėžia, kad korupcija ir žmogaus teisių pažeidimai yra iš esmės susiję; ragina ES į savo žmogaus teisių darbotvarkę įtraukti kovą su korupcija; pakartoja ES pareigą apsaugoti antikorupcines asociacijas, tiriamąja žurnalistika užsiimančius žurnalistus ir pranešėjus, kurie stengiasi atskleisti korupciją ir sukčiavimą;

Klimato politikos veiksmai ir žmogaus teisės

51. laikosi nuomonės, kad žmogaus teisių skatinimas ir apsauga bei klimato ir aplinkos apsaugos veiksmai yra tarpusavyje susiję, nes tarptautinėje žmogaus teisių teisėje visų pirma numatytos teisinės teisių gynimo priemonės, kuriomis siekiama atlyginti klimato kaitos padarytą žalą, įgyvendinti kovos su klimato kaita priemones ir patraukti ypač daugiausia teršiančias valstybes bei įmones atsakomybėn už jų veiksmus klimato kaitos srityje;

52. remia integracinį ir teisėmis grindžiamą siekį skatinti klimato politikos veiksmus, kuriais užtikrinamas visuomenės dalyvavimas ir teisė kreiptis į teismą priimant, įgyvendinant ir peržiūrint su klimato kaita ir jos pasekmėmis susijusius politinius sprendimus; patvirtina, kad kova su klimato kaita vykdoma remiant ir saugant tuos subjektus, kurie rūpinasi planeta ir jos gamtiniais ištekliais, įskaitant žemės ir teritorijų gynėjus ir vietos tautas;

ES požiūris į konfliktus, atskaitomybė už žmogaus teisių pažeidimus ir kova su nebaudžiamumu

53. pabrėžia, kad šiuolaikiniai konfliktai, kurie dažnai kyla vietos nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, kartais hibridinių ar kibernetinių išpuolių forma, yra sudėtingi, juose dalyvauja daug šalių, įskaitant teroristų organizacijas ir nevalstybinius subjektus, ir turi pražūtingų humanitarinių pasekmių, visų pirma dėl to, kad sunku atskirti kovotojus ir kovoje

nedalyvaujančius asmenis; ragina ES stiprinti savo atsaką į konfliktus, šalinti jų pagrindines priežastis, investuoti į konfliktų prevenciją ir tarpininkavimo pastangas, ieškoti erdvės politiniams sprendimams ir ją išlaikyti, kurti aljansus su panašiai mąstančiomis šalimis ir regioninėmis organizacijomis, toliau teikiant finansinę ir techninę paramą ir personalą civilinėms taikos palaikymo misijoms ar karinėms operacijoms, skatinant pasitikėjimo kūrimo iniciatyvas tarp kariaujančių šalių; taip pat ragina ES užtikrinti lyčių aspekto integravimą visose šiose pastangose, didinant moterų ir jaunimo vaidmenį, vykdant konfliktų prevenciją ir juos sprendžiant, dalyvaujant taikos palaikymo, humanitarinės pagalbos operacijose ir atstatymo po konflikto veiksmuose, užtikrinant pereinamojo laikotarpio teisingumą, taip pat skatinant žmogaus teises ir demokratines reformas; taip pat ragina ES spręsti prekybos žmonėmis ir seksualinio smurto bei smurto dėl lyties problemą ir užtikrinti ilgalaikes galimybes naudotis pagrindinėmis ir gyvybės gelbėjimo sveikatos priežiūros paslaugomis; primygtinai tvirtina, kad svarbu užtikrinti ES politikos nuoseklumą tais atvejais, kai okupuojama ar aneksuojama teritorija; primena, kad susidarius tokioms aplinkybėms (įskaitant ilgai trunkančios okupacijos atvejus) ES politika turėtų būti įgyvendinama vadovaujantis tarptautine humanitarine teise;

54. ragina visas vyriausybes suteikti tarptautiniams stebėtojams, įskaitant ES specialųjį įgaliotinį žmogaus teisių klausimais, JT vyriausiąjį žmogaus teisių komisarą ir JT specialiąsias procedūras, nevaržomą galimybę patekti į visas jų teritorijas; pabrėžia, kad svarbu leisti pagrindinėms tarptautinėms humanitarinėms organizacijoms ir tarptautiniams stebėtojams nekliudomai patekti į vykstančių konfliktų ir karinės agresijos paveiktas teritorijas;

55. ragina valstybes nares griežtai laikytis JT sutarties dėl prekybos ginklais 7 straipsnio dėl eksporto ir eksporto vertinimo ir Europos Sąjungos elgesio kodekso ginklų eksporto srityje nuostatų ir neleisti perduoti ginklų ir stebėsenos įrangos, jei dėl to kiltų pavojus, kad importuojanti valstybė ar nevalstybiniais subjektai gali įvykdyti žmogaus teisių arba tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus arba sudaryti jiems palankesnes sąlygas, taip pat atsižvelgiant į Europos taikos priemonę;

56. ragina ES valstybes nares parengti žmogaus teisių ramstį pagal Europos taikos priemonę (ETP), kad taip pat būtų galima įgalinti pilietinę visuomenę, be kita ko, įgyvendinant programas, kurių lėšos konkrečiai skirtos žmogaus teisių gynėjams, kurie prisideda prie taikos kūrimo proceso; ragina valstybes nares numatyti galimybę į būsimą Europos taikos priemonę įtraukti privalomas žmogaus teisių apsaugos priemones ir poveikio vertinimus, įskaitant griežto išsamaus patikrinimo žmogaus teisių srityje politikos sistemos gynybos ir saugumo klausimais, paremtos JT Žmogaus teisių gynimo ir vystymosi politika, laikymąsi;

57. dar kartą patvirtina tvirtai remiąs Tarptautinį baudžiamąjį teismą (TBT) ir ragina Romos statuto šalis suteikti TBT pakankamai finansinių išteklių, kad jis galėtų vykdyti savo užduotis laikydamasis savo įgaliojimų; ragina TBT nešališkai ir nepriklausomai tęsti savo darbą; ragina ES ir jos valstybes nares skatinti visas JT nares ratifikuoti ir įgyvendinti Romos statutą; ragina Romos statutą pasirašiusias šalis bendradarbiauti su TBT; labai apgailestauja dėl išpuolių prieš TBT ir galiausiai smerkia jo darbuotojams JAV taikomas individualias sankcijas, ypač sankcijas prieš TBT vyriausiąjį prokurorą, nes tai yra nepriimtina; ragina valstybes, statuto šalis, imtis konkrečių veiksmų siekiant pašalinti šias sankcijas ir paremti nuo jų nukentėjusius asmenis; pabrėžia, kad TBT yra vienintelė tarptautinė institucija, galinti patraukti baudžiamojon atsakomybėn už kai kuriuos baisiausius nusikaltimus pasaulyje ir apginti aukas, neturinčias jokių kitų teisių; pripažįsta darbą, atliktą rengiant nepriklausomą ekspertų apžvalgą, kurios užduotis – nustatyti reformų sritis, ir ragina TBT imtis visų būtinų priemonių, kad būtų pagerinti jo veiklos rezultatai, efektyvumas ir teigiamas poveikis, visų pirma bendruomenėms ir nukentėjusiems asmenims, patyrusiems jo darbo poveikį; prašo ES ir visų jos valstybių narių toliau saugoti TBT nepriklausomumą ir nešališkumą nuo išpuolių, kuriais siekiama trukdyti tarptautinio baudžiamojo teisingumo veikimui; ragina Komisiją ir EIVT pateikti atitinkamas naujas kovos su tarptautiniais nusikaltimais priemones ir išnagrinėti, kaip būtų galima padėti tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimų aukoms gauti prieigą prie tarptautinio teisingumo, gauti teisių gynimo priemonių bei žalos atlyginimą, be kita ko, stiprinant ES nepriklausančių valstybių pajėgumus savo nacionalinėse teisinėse sistemose taikyti visuotinės jurisdikcijos principą;

58. pakartoja raginimą Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai paskirti ES specialųjį įgaliotinį tarptautinės humanitarinės teisės ir tarptautinio teisingumo klausimais ir įgalioti jį propaguoti, integruoti ir reprezentuoti ES įsipareigojimą kovoti su nebaudžiamumu;

59. ragina valstybes nares ir ES genocido tinklą padėti JT tyrimo grupei rinkti, išlaikyti ir saugoti šiuo metu daromų arba visai neseniai padarytų nusikaltimų įrodymus, kad jie nedingtų;

60. teigia, kad būtina užtikrinti teisingumą visiems nuo tarptautinių žmogaus teisių ir humanitarinės teisės pažeidimų nukentėjusiems asmenims, ir, atsižvelgdamas į vykstančius ginkluotus konfliktus, ragina nedelsiant nutraukti karo veiksmus; pabrėžia, kad tarptautinė bendruomenė yra atsakinga už nebaudžiamumo panaikinimą ir už sunkius pažeidimus, kurie buvo padaryti kai kuriose šalyse;

61. yra labai susirūpinęs dėl to, kad seksualinis smurtas ir smurtas dėl lyties naudojami kaip karo ginklas; pabrėžia, kad seksualiniai nusikaltimai ir smurtas dėl lyties Romos statute įvardijami kaip karo nusikaltimai, nusikaltimai žmoniškumui arba laikomi sudėtine genocido ar kankinimo dalimi; ragina imtis bendrų veiksmų, kad būtų nutrauktas seksualinio smurto kaip karo ginklo naudojimas; palankiai vertina JT Saugumo Tarybos (JT ST) rezoliuciją Nr. 2467 dėl su konfliktais susijusio seksualinio smurto ir visas susijusias JT ST rezoliucijas, pradedant JT ST rezoliucija Nr. 1325 dėl moterų, taikos ir saugumo, kurioje patvirtinamas JT ST įsipareigojimas užkirsti kelią seksualinio smurto kaip karo ir terorizmo taktikos naudojimui, pasitelkiant visas turimas priemones, įskaitant sankcijas ir kitas tikslines priemones, nukreiptas prieš nusikaltėlius; pabrėžia, jog būtina užtikrinti, kad karo metu iššaginimą patyrusioms moterims būtų suteikta visa būtina saugi medicininė ir psichologinė pagalba bei paslaugos, įskaitant saugų abortą, kaip numatyta pagal tarptautinę humanitarinę teisę; ragina ES kovoti su nebaudžiamumu už lytinių ir reprodukcinių teisių pažeidimus konflikto aplinkybėmis ir remia moterų ir mergaičių teises į tiesą, veiksmingas teisių gynimo priemones ir žalos atlyginimą už šių teisių pažeidimus; be to, palankiai vertina tai, kad 2019 m. spalio 30 d. JT įsteigė pasaulinį fondą, skirtą nuo su konfliktais susijusio seksualinio smurto nukentėjusiems asmenims, siekiant padėti jiems pasinaudoti žalos atlyginimo galimybėmis;

62. primena JT vertinimo ataskaitas dėl vykdymo užtikrinimo ir žalos ištaisymo pagalbos veiksmų, susijusių su taikos palaikymo operacijose Jungtinių Tautų ir susijusių darbuotojų vykdytu seksualiniu išnaudojimu ir seksualine prievarta; pabrėžia, jog būtina, kad JT, ES valstybės narės ir ES bendros saugumo ir gynybos politikos organai nedelsiant ir kuo ryžtingiau atliktų tyrimus dėl visų JT, nacionalinių ir ES darbuotojų, vykdžiusių seksualinio smurto veiksmus, vykdytų jų baudžiamąjį persekiojimą ir juos nuteistų; primena, jog reikia reformuoti atitinkamas struktūras, kad būtų nutrauktas JT ir ES darbuotojų nebaudžiamumas, ir nustatyti veikiančius bei skaidrius priežiūros ir atskaitomybės mechanizmus; mano, kad dabartinė padėtis, kai teisiniai veiksmai dėl tariamų pažeidimų yra visiškai savanoriški ir priklauso nuo pajėgas teikiančios valstybės, yra nepriimtina; yra įsitikinęs, kad mokymais ir švietimu taip pat būtų galima sumažinti tokių sunkių nusikaltimų skaičių ir užkirsti jiems kelią; primena, kad būtina skubiai užkirsti kelią tokiems nusikaltimams ateityje, taip pat siekiant atkurti vietos gyventojų pasitikėjimą tarptautinėmis taikos palaikymo pajėgomis;

63. pabrėžia ryšį tarp žmogaus teisių pažeidimų ir labai paplitusio nebaudžiamumo bei atskaitomybės stokos regionuose ir šalyse, kuriuos paveikė konfliktai ar kuriems būdingas politiškai motyvuotas bauginimas, diskriminacija, priekabiavimas ir užpuolimai, grobimai, policijos žiaurumas, savavališki suėmimai ir kankinimo bei žudymo atvejai; ragina ES remti veiksmus, kuriais siekiama kovoti su nebaudžiamumu ir skatinti atskaitomybę šalyse, kuriose nebaudžiamumo dinamika yra palanki tiems, kuriems tenka didžiausia atsakomybė, tuo pačiu metu iš aukų atimamos galios;

64. apgailestauja dėl būtinybės sustabdyti Sacharovo premijos laureatės Aung San Suu Kyi veiklą Sacharovo premijos bendruomenėje, bet teigiamai vertina sprendimą kaip atsaką į jos neveikimą ir pritarimą nusikaltimams, vykdomiems prieš rohinjų bendruomenę Mianmare;

65. reiškia susirūpinimą dėl to, kad prisidengiant kova su neteisėtais narkotikais vykdomos neteisminės egzekucijos, kankinimai ir kiti žmogaus teisių pažeidimai; pakartoja, kad kova su nusikalstamumu nepateisina jokių žmogaus teisių pažeidimų, ir ragina kaupti geriausią patirtį taikant kuo mažesnės žalos metodą, pagrįstą teisinės valstybės principais;

66. palankiai vertina JT specialiosios pranešėjos neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais Agnès Callamard darbą ir indėlį kovojant su nebaudžiamumu, atliekant tyrimus dėl įtariamų neteisminio nužudymo atvejų 2019 m., pvz., žurnalisto Jamalo Khashoggi nužudymo, kai jis buvo bauginimas ir jam buvo grasinama;

67. remia teisminių institucijų reformas siekiant užtikrinti jų nešališkumą ir nepriklausomumą, įskaitant institucijas, kurios nagrinėja su teisėjų įdarbinimu ir skyrimu, korupcija ir šališkumu lyties atžvilgiu teisminėse institucijose klausimus;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

68. ragina nedelsiant patvirtinti ir įgyvendinti autonominį, lankstų ir reaktyvų visuotinį ES sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus mechanizmą, vadinamąjį ES S. Magnitskio aktą, kuris būtų esminė galiojančių ES žmogaus teisių ir užsienio politikos priemonių rinkinio dalis, sustiprintų ES, kaip pasaulinės veikėjos žmogaus teisių srityje, vaidmenį ir sudarytų sąlygas taikyti tikslines sankcijas asmenims, valstybiniams ir nevalstybiniams bei kitiems subjektams, atsakingiems už sunkius žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant sistemingus korupcijos veiksmus, susijusius su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais, arba prie jų prisidėjusiems; palankiai vertina tai, kad vis daugiau šalių patvirtina visuotinius sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus mechanizmus; pabrėžia, jog svarbu, kad ši sistema atitiktų ES teisminės peržiūros mechanizmą; pabrėžia, kad būtina skirti pakankamai išteklių siekiant sudaryti galimybes jį veiksmingai įgyvendinti; ragina įsteigti ES lygmens patariamąjį komitetą, kuriame dalyvautų Parlamentas; pabrėžia, kad šiuo mechanizmu bus padedama kovoti su žmogaus teisių pažeidimais ir nebaudžiamumu ir apsaugoti kovotojus už žmogaus teises bei žmogaus teisių gynėjus visame pasaulyje, taip pat dar kartą patvirtinti Europos Sąjungos svarbą veiksmingai imantis veiksmų sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus srityje, t. y. naudojantis kvalifikuota balsų dauguma; teigiamai vertina tai, kad priimtas Tarybos sprendimas dėl tikslinių ribojamųjų priemonių, skirtų atgrasyti nuo kibernetinių išpuolių, kurie kelia išorės grėsmę ES ir jos valstybėms narėms, ir į juos reaguoti;

69. laikosi nuomonės, kad pasauliniu COVID-19 protrūkiu neturėtų būti naudojamasi kaip sankcijų režimų švelninimo dingstimi; tačiau pabrėžia, kad taikant sankcijas neturėtų būti trukdoma teikti humanitarinę pagalbą, įskaitant medicininę pagalbą, laikantis tarptautinės humanitarinės teisės;

Žmogaus teisių gynėjai

70. smerkia žudymą, savavališką sulaikymą, kankinimą, persekiojimą, priekabiavimą, bauginimą, šantažą, nuotolinį skaitmeninį ir fizinį sekimą ir šmeižto kampanijas, nukreiptus prieš žmogaus teisių gynėjus, jų šeimas ir advokatus, taip pat tuos asmenis, kurie juos palaiko ir jiems prijaučia; labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į 2019 m. nuolat augusį smurtinių išpuolių prieš žmogaus teisių gynėjus žemės ir aplinkos srityse ir jų nužudymų dėl to, kad jie siekė apsaugoti gamtos išteklius ir asmenų teises gyventi saugioje bei sveikoje aplinkoje, skaičių; pažymi, kad kai kuriose pasaulio dalyse šie išpuoliai pasiekė pavojingą lygį; atsižvelgdamas į tai pabrėžia, kad žmogaus teisių gynėjai yra ypač pažeidžiami ir kad būtina užtikrinti tinkamą apsaugą, kad jie galėtų atlikti savo nepaprastai svarbų darbą, nepatirdami priekabiavimo ir persekiojimo; atkreipia dėmesį į religinių organizacijų vaidmenį, kurį jos gali atlikti reaguodamos į humanitarines krizes, skatindamos taiką, teisingumą ir pagarbą žmogaus teisėms, siekdamos užkirsti kelią smurtui ir tarpininkaudamos derybose dėl konfliktų sprendimo;

71. yra ypač susirūpinęs dėl to, kad daugėja nuosprendžių, kurie paskelbiami neužtikrinant pagal tarptautinę teisę reikalaujamų minimalių teisingo bylos nagrinėjimo standartų; ragina ES toliau naudoti bendradarbiavimą ir diplomatiją siekiant užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiama kiekvieno asmens teisė į teisingą bylos nagrinėjimą;

72. ragina nutraukti visus išpuolius prieš žmogaus teisių gynėjus, paleisti visus savavališkai sulaikytus asmenis ir užtikrinti, kad atsakingi asmenys būtų patraukti atsakomybėn; ragina ES ir jos valstybes nares parengti strateginę aukšto lygio viziją, siekiant kovoti su vis didėjančiais pasauliniais išpuoliais prieš žmogaus teisių gynėjus, be kita ko, priimant tvirtas Užsienio reikalų tarybos išvadas, kuriose užsienio reikalų ministrai turėtų raginti imtis plataus užmojo ES visuotinių veiksmų siekiant apginti žmogaus teisių gynėjus; ragina ES institucijas stiprinti savo paramą žmogaus teisių gynėjams, nes ji yra pagrindinė ir neatskiriama Sąjungos išorės politikos žmogaus teisių srityje dalis; pabrėžia, kad politinis dialogas ir bendradarbiavimas su ES nepriklausančių šalių valdžios institucijomis, teismo proceso stebėjimas, susitikimai su žmogaus teisių gynėjais lankantis šalyje, vizitai pas sulaikytus žmogaus teisių gynėjus, parama perkėlimui ir vieši pareiškimai yra esminiai šios politikos įgyvendinimo elementai; ragina ES ir jos valstybes nares dėti daugiau pastangų imantis vieningesnių veiksmų ir nuosekliai bei vienodai taikant šias priemones, nepriklausomai nuo atitinkamos šalies, tais atvejais, kai pažeidžiamos žmogaus teisių gynėjų teisės; atsižvelgiant į tai, ragina ES ir jos valstybes nares paskelbti metines Tarybos išvadas dėl žmogaus teisių gynėjų, įvertinant jų veiksmus žmogaus teisių gynėjų klausimais ir aukščiausiuoju lygmeniu nustatant strateginius įsipareigojimus dėl žmogaus teisių gynėjų; atkreipia dėmesį į nuolatinius Parlamento ir jo Žmogaus teisių pakomitečio veiksmus 2019 m. siekiant remti ir atkreipti dėmesį į žmogaus teisių gynėjų, įskaitant Sacharovo premijos laureatus ir kandidatus jai gauti, padėtį, ypač kai jiems gresia pavojus arba kai jie susiduria su jų teisių pažeidimais;

73. ragina ES užtikrinti žmogaus teisių gynėjų moterų, patiriančių smurtą dėl lyties, galimybes naudotis apsaugos mechanizmais ir ištekliais, jas remti politiniu požiūriu, didinti finansinius asignavimus nepriklausomoms pilietinės visuomenės organizacijoms, kurios propaguoja moterų ir mergaičių teises, ir kaip ES gairių dėl žmogaus teisių gynėjų priedą priimti priemonių rinkinį, kuriuo būtų numatyti praktiniai veiksmai siekiant, kad ES galėtų geriau patenkinti žmogaus teisių gynėjų moterų poreikius visame pasaulyje;

74. ragina ES ir jos valstybes nares padidinti užmojų lygį siekiant užtikrinti įkalintų žmogaus teisių gynėjų paleidimą, įskaitant simbolinę reikšmę turinčius įkalintų žmogaus teisių gynėjų atvejus, parodančius, kaip represinės vyriausybės visame pasaulyje nuosekliai naudojasi teise, kad apšmeižtų ir nutildytų žmogaus teisių gynėjus; pabrėžia, kad tokie atvejai apima Europos Parlamento Sacharovo premijos laureatus ir finalininkus;

75. primygtinai ragina ES delegacijas ir valstybių narių atstovybes toliau naudoti viešąją diplomatiją ir iniciatyvas, siekiant svarstyti atskirus žmogaus teisių gynėjų atvejus ir prireikus sudaryti palankesnes sąlygas skubių vizų išdavimui, taip pat suteikti laikiną prieglobstį ES valstybėse narėse;

76. ragina ES ir jos valstybes nares pagerinti galimybę gauti ES vizą perkeliant žmogaus teisių gynėjus trumpuoju laikotarpiu, visų pirma įtraukiant nurodymus į ES vizų vadovą dėl vizų režimo supaprastinimo žmogaus teisių gynėjams ir jų šeimos nariams, ir siekti iš dalies pakeisti su vizomis susijusias teisines priemones, ypač Vizų kodeksą;

77. palankiai vertina tai, kad 2019 m. lapkričio mėn. dar trejiems metams atnaujintas ES žmogaus teisių gynėjų mechanizmas „ProtectDefenders.eu“; primena šio mechanizmo svarbą atsižvelgiant į didėjančius poreikius ir problemų, su kuriomis susiduria žmogaus teisių gynėjai, įvairovę; ragina stiprinti šį mechanizmą ir jį nuolat iš naujo įvertinti atsižvelgiant į jo poreikius;

Moterų teisės ir lyčių lygybė

78. ragina Komisiją ir valstybes nares nuosekliai įgyvendinti lyčių lygybės strategiją ES ir už jos ribų, taip pat imtis veiksmingų ir konkrečių veiksmų, kad būtų užkirstas kelias priešiškumui moterų teisėms, lyčių lygybei ir lytinei ir reprodukcinei sveikatai bei teisėms;

79. primena, kad lytinė ir reprodukcinė sveikata bei teisės, taip pat tinkamas lytinis švietimas yra žmogaus teisės; ragina ES ir valstybes nares dar kartą patvirtinti neatimamas moterų teises į fizinę neliečiamybę, orumą ir savarankišką sprendimų priėmimą, taip pat puoselėti visų žmogaus teisių visuotinumą ir nedalomumą visomis aplinkybėmis ir ypač ginti bei propaguoti teises, kurioms kyla didžiausias pavojus, pvz., lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises;

80. teigiamai vertina Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadas, kurioms pritarė 24 valstybės narės, dėl 2021–2025 m. ES veiksmų plano dėl lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo išorės santykių srityje (Trečiasis lyčių lygybės veiksmų planas) numatant tvirtus įsipareigojimus ir veiksmus lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių srityje; atsižvelgdamas į tai, ragina didinti ES paramą ES nepriklausančioms šalims, ypač plėtros ir kaimyninėms šalims, įgyvendinančioms naują politiką ir teisės aktų pakeitimus siekiant suderinti nacionalines teisines sistemas su tarptautiniais ir darnių vystymosi tikslų (DVT) įsipareigojimais, susijusiais su moterų teisėmis ir lyčių lygybe, užkirsti kelią smurtui prieš moteris bei mergaites ir kovoti su juo, apsaugoti žmogaus teisių gynėjas moteris, gerinti moterų lytinę ir reprodukcinę sveikatą ir teises, suteikti jaunimui mokslu grindžiamą, išsamų ir tinkamą lytinį švietimą, sudarant galimybes mergaitėms ir jaunoms moterims saugiai pereiti į pilnametystę, ir užkirsti kelią seksualiniam smurtui bei smurtui dėl lyties, moterų lyties organų žalojimui ir kitai žalingai praktikai, įskaitant ankstyvą ir priverstinę santuoką, ir juos nutraukti;

81. be to, ragina ES ir jos valstybes nares propaguoti lyčių lygybę ir lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises vykdant visus jų išorės veiksmus, be kita ko, daugiašaliuose ir dvišaliuose forumuose, ypač daug dėmesio skiriant marginalizuotoms arba pažeidžiamoms grupėms, pvz., LGBTI asmenims, ir tikslui užtikrinti visuotinę sveikatos apsaugą pasitelkiant susijusias lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių ir ŽIV intervencines priemones;

82. ragina ne tik šalinti pagrindines struktūrinės lyčių nelygybės priežastis, bet ir užtikrinti lygias galimybes bei stiprinti moterų dalyvavimą;

83. atkreipia dėmesį į tai, kad būtina sukurti socialinę ir ekonominę aplinką bei sąlygas, kurios suteiktų galimybę tėvams tęsti savo profesinį tobulėjimą;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

84. ragina valstybes nares laikytis bendro požiūrio ir bendradarbiauti su tarptautinėmis institucijomis siekiant gauti naujų, palyginamų ir suskirstytų duomenų, taip pat parengti kryptingas politikos ir teisėkūros intervencines priemones, kuriomis būtų kovojama su žmogaus teisių pažeidimais, ir ragina Komisiją įtraukti įsipareigojimus ir lyginamuosius standartus siekiant panaikinti moterų lyties organų žalojimo praktiką vedant bendradarbiavimo derybas ir sudarant susitarimus su susijusiomis šalimis;

85. primena, kad Stambulo konvencijoje, kaip pirmojoje visuotinai privalomoje sutartyje, kuria kovojama su smurtu prieš moteris ir mergaites bei smurtu šeimoje, nustatomas tarptautinių standartų, kuriuos reikia ratifikuoti ir įgyvendinti, kriterijus; pakartoja, kad ES prisijungimas prie Stambulo konvencijos buvo pripažintas pagrindiniu 2020–2025 m. ES lyčių lygybės strategijos prioritetu; ragina ES ir visas jos valstybes nares (jei jos dar to nepadarė) kuo greičiau ratifikuoti ir įgyvendinti Stambulo konvenciją; ragina ES bendradarbiauti su kitomis šalimis, kad būtų stiprinami jų veiksmai švietimo, sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų, duomenų rinkimo, finansavimo ir programavimo srityse ir kad visame pasaulyje būtų geriau vykdoma seksualinio smurto ir smurto dėl lyties prevencija ir geriau į jį reaguojama;

86. pabrėžia, kad migrantės ir pabėgėlės moterys bei mergaitės, kurioms reikalinga apsauga, turėtų būti laikomos teisių turėtojomis;

87. palankiai vertina pažangą, padarytą įgyvendinant ES ir JT iniciatyvą „Spotlight“; ragina Komisiją užtikrinti, kad pagal iniciatyvą remiamais projektais būtų siekiama šalinti pagrindines moterų teisių pažeidimų priežastis, įskaitant nuolatinį žalingų lyčių stereotipų naudojimą;

Vaiko teisės

88. pakartoja savo raginimą ES ir jos valstybėms narėms stiprinti bendradarbiavimą ir dialogą su ES nepriklausančiomis šalimis, vaiko teises ir apsaugą laikant prioritetu ir siekiant, kad vaiko teisės būtų gerbiamos visame pasaulyje ir nė vienas vaikas nebūtų paliktas nuošalyje; atsižvelgdamas į tai, primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares bendradarbiauti su šalimis partnerėmis ir įsipareigoti skirti papildomų finansinių išteklių, visų pirma teikiant oficialią paramą vystymuisi, kad būtų sprendžiamos pasaulinės problemos, susijusios su vaikų sveikata ir švietimu, įskaitant teisę į švietimą gimtąja kalba, vaikų darbo panaikinimu, kova su smurtu, seksualine prievarta bei ankstyvomis ir priverstinėmis santuokomis, prekyba žmonėmis ir išnaudojimu, verbavimu ir naudojimu ginkluotuose konfliktuose, kurių aukomis yra milijonai vaikų; primena, kad vaiko interesai, be kita ko, yra vaiko apsauga, priežiūra ir saugumas aplinkoje, kurioje jie gali augti, gaudami jiems reikalingą paramą ir apsaugą, ir kurioje patenkinami pagrindiniai jų poreikiai; pabrėžia, kad švietimas yra esminė kovos su diskriminacija ir smurtu prieš vaikus priemonė; ragina imtis priemonių, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos vaikams gauti išsilavinimą;

89. palankiai vertina dėmesį, skirtą ES veiksmams vaiko teisių apsaugos ir propagavimo srityje JT vaiko teisių konvencijos 30-ųjų metinių proga, ir pakartoja savo raginimą Komisijai išnagrinėti, kaip ES, kaip organas, galėtų prisijungti prie JT vaiko teisių konvencijos;

Neįgaliųjų teisės

90. palankiai vertina tai, kad 2019 m. buvo ratifikuota JT neįgaliųjų teisių konvencija ir jos fakultatyvus protokolas; pabrėžia, kad svarbu visapusiškai atsižvelgti į konkrečius neįgaliųjų poreikius; ragina ES įtraukti kovą su diskriminacija dėl negalios ir kovą dėl lygių galimybių neįgaliesiems patekti į darbo rinką ir gauti švietimo bei mokymo paslaugas į savo išorės veiksmus ir paramos vystymuisi politiką, taip pat skatinti sprendimus, kuriais neįgaliesiems sudaromos palankesnės sąlygos funkcionuoti visuomenėje; pakartoja, kad svarbu, jog tiek ES valstybės narės, tiek jos institucijos veiksmingai įgyvendintų JT neįgaliųjų teisių konvenciją, ypač atsižvelgiant į ES įsipareigojimus dėl humanitarinės pagalbos ir tarptautinio bendradarbiavimo visose atitinkamose ES politikos srityse; pabrėžia nediskriminavimo svarbą ir poreikį patikimai integruoti visuotinio prieinamumo principą ir užtikrinti, kad būtų gerbiamos visos neįgaliųjų teisės;

Lesbiečių, gėjų, biseksualių, translyčių ir interseksualių asmenų teisės

91. smerkia LGBTI asmenų stigmatizavimą, savavališką sulaikymą, kankinimą, persekiojimą ir žudymą, taip pat smurto prieš juos kurstymą; apgailestauja dėl didėjančių skirtumų tarp šalių, kurios siekia geresnės LGBTI asmenų teisių apsaugos, visų pirma dekriminalizuojant homoseksualumą, ir šalių, kurios tokioms teisėms kenkia ir palieka laisvę persekioti, diskriminuoti ir stigmatizuoti LGBTI asmenis; mano, kad už tokią praktiką ir smurto veiksmus prieš asmenis dėl jų realios ar numanomos seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės ar lyties raiškos, ar lytinių požymių turėtų būti baudžiama ir tokia praktika bei smurtas turėtų būti panaikinti;

92. ragina ES atlikti pagrindinį vaidmenį ginant LGBTI asmenų žmogaus teises ir kovojant su jų diskriminacija bei stigmatizacija, vadinamąja konversijos terapija, lyties organų žalojimu ir priverstine translyčių asmenų sterilizacija; be to, ragina ES pasinaudoti visomis turimomis diplomatinėmis priemonėmis siekiant propaguoti savanoriškų lytinių santykių tarp tos pačios lyties partnerių dekriminalizavimą ir rodyti pavyzdį kovojant su smurtu ir diskriminacija dėl seksualinės orientacijos, lytinės tapatybės, lyties raiškos ir lytinių požymių, veiksmingai įgyvendinant naują LGBTI+ asmenų lygybės strategiją tiek ES, tiek už jos ribų; ragina ES ir valstybes nares visoje savo išorės politikoje kruopščiai ir nuosekliai taikyti ES LGBTI asmenų naudojimosi visomis žmogaus teisėmis propagavimo ir gynimo gaires;

93. pabrėžia, kad COVID-19 pandemija padarė didelį poveikį LGBTI bendruomenėms, nes itin išaugo smurtas šeimoje prieš LGBTI asmenis, kurie buvo priversti laikytis karantino reikalavimų arba grįžti į diskriminuojančias šeimas ir namų ūkius, padidėjo nedarbas ir benamystė, negalėjimas naudotis gyvybę gelbstinčiu medicininiu gydymu, pvz., ŽIV paslaugomis ir su pereinamuoju laikotarpiu susijusia medicinine priežiūra, ir jiems buvo suverčiama nepagrįsta kaltė; ragina įtraukti LGBTI asmenis į COVID-19 pagalbos programas;

Čiabuvių tautos

94. yra labai susirūpinęs dėl čiabuvių bendruomenių bei asmenų kančių ir pažeidžiamumo, kuriuos lemia, be kita ko, klimato kaitos padariniai, COVID-19 pandemija, jų žemės ir pragyvenimo šaltinių praradimas dėl įmonių veiklos ir susijusi žala; apgailestauja dėl to, kad visame pasaulyje čiabuvių tautos toliau susiduria su plačiai paplitusia ir sisteminga diskriminacija ir persekiojimu, įskaitant priverstinius perkėlimus, savavališkus areštus ir žmogaus teisių bei žemės gynėjų žudymą; rekomenduoja ES ir jos valstybėms narėms į atitinkamas ir rengiamas išsamaus patikrinimo sistemas įtraukti nuorodas į čiabuvių tautas bei į JT deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių nustatytas teises ir užtikrinti, kad tarptautinės įmonės už savo įsipareigojimų pažeidimus būtų traukiamos atsakomybėn;

95. pakartoja savo raginimą ES, jos valstybėms narėms ir jų partneriams tarptautinėje bendruomenėje imtis visų būtinų priemonių, kad būtų pripažintos, apsaugotos ir propaguojamos čiabuvių tautų teisės, įskaitant jų teises į savo kalbą, žemes, teritorijas ir išteklius; teigiamai vertina pilietinės visuomenės ir NVO veiklą šiais klausimais; dar kartą patvirtina, kad reikia sukurti skundų teikimo mechanizmą, pagal kurį būtų teikiami skundai dėl čiabuvių tautų teisių pažeidimų ir piktnaudžiavimo dėl tarptautinių įmonių veiklos; primena savo sprendimą paskirti Parlamento nuolatinį pranešėją čiabuvių tautų klausimais, siekiant stebėti su žmogaus teisėmis susijusią čiabuvių tautų padėtį; ragina valstybes ratifikuoti 1989 m. birželio 27 d. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijos Nr. 169 dėl čiabuvių ir gentimis gyvenančių tautų nuostatas;

96. primygtinai ragina vyriausybes įgyvendinti vystymosi ir aplinkosaugos politiką, kuria būtų paisoma čiabuvių tautų ir vietos gyventojų ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių ir kuri būtų įtrauki jų atžvilgiu, laikantis JT DVT;

Rasizmas, diskriminacija, ksenofobija ir susijusi netolerancija

97. palankiai vertina tai, kad 2019 m. Taryba priėmė ES žmogaus teisių gaires dėl nediskriminavimo išorės veiksmuose; ragina ES ir jos valstybes nares pasinaudoti visomis turimomis priemonėmis siekiant užtikrinti, kad už teisių pažeidimus dėl diskriminacijos dėl rasės, kastos (darbo ir kilmės), religijos, etninės ar nacionalinės kilmės atsakingi asmenys būtų patraukti atsakomybėn;

98. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį į kastų hierarchijų mastą ir pasekmes, diskriminaciją dėl kastos, taip pat dėl priklausymo kastai vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, įskaitant atsisakymą užtikrinti galimybes naudotis teisės sistema ar gauti darbą, nuolatinę segregaciją, skurdą ir stigmatizavimą, taip pat su kasta susijusias kliūtis, trukdančias naudotis pagrindinėmis žmogaus teisėmis ir lengvinti žmogaus socialinę raidą; pakartoja savo raginimą plėtoti ES politiką diskriminacijos dėl kastos klausimu; pakartoja savo raginimą ES ir jos valstybėms narėms dėti daugiau pastangų ir remti iniciatyvas JT lygmeniu ir ES delegacijose bei misijose trečiosiose šalyse, siekiant panaikinti diskriminaciją dėl kastos;

99. primena, kad svarbu aktyviai remti įtraukias ir antirasistines iniciatyvas, ypač atsižvelgiant į dažnėjančius ksenofobiškus ir rasistinius išpuolius visame pasaulyje, taip pat į vis dažniau girdimą raginimą užtikrinti socialinį teisingumą, kuris įkvėpė protestų bangą visame pasaulyje;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

100. pakartoja, kad švietimas atlieka esminį vaidmenį griaunant prietarus ir stereotipus, skatinant toleranciją, supratimą bei įvairovę ir pabrėžia, kad švietimas yra pagrindinė priemonė siekiant nutraukti struktūrinę diskriminaciją ir rasizmą mūsų visuomenėje; ragina valstybes nares skatinti kovos su diskriminacija politiką visose srityse; mano, kad kova su rasizmu yra horizontalusis klausimas ir kad į jį reikėtų atsižvelgti visose Sąjungos politikos srityse;

101. ragina visas ES delegacijas ir atitinkamus jų ryšių punktus žmogaus teisių klausimais nuolat laikytis savo įsipareigojimo vertinti ir analizuoti nediskriminavimo padėtį ir pateikti ją savo ES konkrečioms šalims skirtose žmogaus teisių ir demokratijos strategijose, su nediskriminavimu ir atskirtimi susijusiame skyriuje, taip pat atitinkamuose skyriuose dėl konkrečių diskriminacijos ir (arba) diskriminuojamų grupių priežasčių; pabrėžia, jog rengiantis dialogams žmogaus teisių klausimais ir teikiant jiems informaciją nepaprastai svarbu, kad metinėse konkrečioms šalims skirtų žmogaus teisių ir demokratijos strategijų įgyvendinimo ataskaitose ir misijų vadovų parengtose ataskaitose būtų atnaujinta informacija apie nediskriminavimo padėtį, ir pabrėžia, kad gairėse taip pat nurodoma, jog ES turi skatinti ir remti aktyvų pilietinės visuomenės dalyvavimą daugiašaliuose forumuose bei mechanizmuose, susijusiuose su diskriminacija dėl kastos (darbo ir kilmės pagrindu);

Tautinės, etninės ir kalbinės mažumos

102. apgailestauja dėl to, kad daugelis šalių, nesilaikydamos savo tarptautinių prievolių ir įsipareigojimų ginti mažumas, vykdo priverstinės tautinių, etninių ir kalbinių mažumų asimiliacijos politiką, nepaisydamos jų pagrindinių ir žmogaus teisių;

103. ragina ES šalių partnerių vyriausybes gerbti pagrindines tautinių, etninių ir kalbinių mažumų žmogaus teises, įskaitant jų kultūrą, kalbą, religiją, tradicijas ir istoriją, kad būtų išsaugota jų kultūra ir įvairovė; pakartoja, kad būtina vykdyti prievoles ir įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė pagal tarptautines sutartis ir susitarimus, pvz., Europos Tarybos rekomendacijas;

Minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo laisvė

104. yra sukrėstas dėl nužudymo, išpuolių ir persekiojimo, diskriminacijos, priekabiavimo bei priešiškumo skatinimo atvejų skaičiaus, taip pat dėl teisių apribojimų, nustatytų 2019 m. asmenims ir grupėms dėl jų religijos, tikėjimo, ateizmo ar agnosticizmo, skaičiaus; dar kartą patvirtina savo paramą smurto dėl religijos ar tikėjimo aukoms ir savo įsipareigojimą panaikinti tokį smurtą; pabrėžia, kad reikia skirti ypatingą dėmesį persekiojamų religinių grupių atstovų, kurie patiria diskriminaciją, grasinimus, smurtą, pavergimą, iššaginimą, priverstinius dingimus, žudymus ir genocidą, jų atžvilgiu taikomi šventvagystės ir draudimo keisti religiją įstatymai ir griaunamos jų religinių apeigų vietos, padėčiai visame pasaulyje; pabrėžia, kad reikia be kita ko skirti ypatingą dėmesį persekiojamų krikščionių padėčiai pasaulyje, kurie sudaro didžiąją religinių grupių, susiduriančių su diskriminacija, smurtu ir mirtimi, daugumą;

105. be to, reiškia susirūpinimą dėl piktnaudžiavimo religija ir jos naudojimo siekiant pažeisti kitas žmogaus teises, įskaitant lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises ir LGBTI asmenų teises; apgailestauja dėl to, kad kai kuriose šalyse jau galioja baudžiamieji teisės aktai, pagal kuriuos baudžiama už šventvagystę, atsivertimą į kitą religiją ar apostazę, užtikrinamas šių aktų vykdymas arba siekiama juos priimti; pabrėžia, kad religijos ir tikėjimo laisvė apima teises netikėti, laikytis teistinių, neteistinių, agnostinių ar ateistinių pažiūrų ir teisę į apostazę;

106. ragina Komisiją, EIVT ir valstybes nares įgyvendinti ES religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo ir apsaugos gaires; pakartoja savo raginimą Tarybai ir Komisijai atlikti skaidrų ir išsamų specialiojo pasiuntinio pareigų veiksmingumo ir pridėtinės vertės vertinimą prieš Komisijai pradedant šių įgaliojimų ir pareigų atnaujinimo procesą; primygtinai tvirtina, kad atlikus įvertinimą jo veiklai turėtų būti suteikta pakankamai išteklių siekiant padidinti ES veiksmingumą šioje srityje; apgailestauja dėl to, kad vėluojama atlikti šį vertinimą; ragina Komisiją užtikrinti skaidrumą, susijusį su kito specialiojo pasiuntinio skyrimu, įgaliojimais, veikla ir pareigomis teikti ataskaitas, ir užtikrinti jo įsipareigojimą remti visų žmogaus teisių visuotinumą, nedalomumą bei tarpusavio ryšį ir Europos vertybes; primena Komisijai, kad reikia teikti tinkamą paramą specialiojo pasiuntinio instituciniams įgaliojimams, pajėgumams ir pareigoms;

107. teigiamai vertina Pasaulinį forumą religijos visuomenėje tema, kurį 2019 m. rugsėjo 6 d. pirmą kartą surengė Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis; vis dėlto rekomenduoja tokį patį dėmesį skirti religijų vidaus ir tarpusavio santykiams; atsižvelgdamas į tai, ragina plėtoti ES paramą religijos vidaus dialogui vietos lygmeniu siekiant kovoti su ekstremizmu ir neapykantos retorika; be to, ragina integruoti minties, sąžinės, religijos ar tikėjimo laisvės propagavimo ir gynimo tikslus į platesnę su žmogaus teisėmis susijusią ES veiklą;

108. pakartoja, kad laikosi nuomonės, jog akademinė laisvė yra labai svarbi, ir primygtinai ragina ES ir valstybes nares dėti daugiau diplomatinių pastangų dvišaliu ir daugiašaliu lygmeniu, susijusių su valstybinių ir nevalstybinių subjektų grasinimais ar išpuoliais prieš akademinę laisvę, visų pirma smurtiniais išpuoliais prieš aukštojo mokslo bendruomenės institucijas ir narius, taip pat diskriminacine politika ar praktika, nepagrįstais mokslinių tyrimų ar saviraiškos apribojimais arba spaudimu, neteisėtu baudžiamuoju persekiojimu ar sulaikymu; ragina EIVT ir Komisiją persvarstyti esamus žmogaus teisių gynėjų paramos ir apsaugos mechanizmus, siekiant plėtoti pajėgumus, skirtus pagalbai nustatyti ir teikti, įskaitant neatidėliotiną apsaugą ir paramą tais atvejais, kai vykdomi išpuoliai prieš akademinę laisvę; ragina Komisiją užtikrinti tolesnę aukšto lygio paramą Europos tarpuniversitetiniam žmogaus teisių ir demokratizacijos centrui bei Pasauliniam žmogaus teisių ir demokratijos studijų centrui, nes jie yra ES paramos švietimui žmogaus teisių srityje visame pasaulyje pavyzdys;

Saviraiškos laisvė, žiniasklaidos laisvė ir teisė į informaciją

109. smerkia daugelio žurnalistų, tinklaraštininkų ir pranešėjų apie pažeidimus žudymą, grobimą, įkalinimą, bauginimą, priekabiavimą prie jų ir išpuolius prieš juos, be kita ko, fizinėmis ir teisinėmis priemonėmis, taip pat interneto ir žiniasklaidos kontrolę arba veikimo sustabdymą; primena, kad saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės – tai esminis demokratinės visuomenės pagrindas; pripažįsta teisės į informaciją, be kita ko, visų etninių bendruomenių gimtąja kalba, svarbą šiuolaikinėje visuomenėje ir visų formų komunikacijos vaidmenį plėtojant pliuralizmo kultūrą; primena, kad žiniasklaida turėtų laikytis nediskriminavimo principo;

110. smerkia kai kurių režimų ir valdžios institucijų bandymus panaikinti arba apriboti teises į saviraiškos laisvę arba žiniasklaidos laisvę, kuriuos jie neteisėtai pagrindžia kaip būtinus siekiant sustiprinti saugumą ar visuomenės sveikatą arba kovoti su terorizmu, šmeižtu, garbės ir orumo įžeidimu ar šventvagyste; atkreipia dėmesį į iš naujo padidėjusią cenzūrą, kurią kai kurios vyriausybės taiko prisidengdamos kova su melagingomis naujienomis per COVID-19 pandemiją;

111. smerkia dezinformacijos ir propagandos išpuolius, kuriais siekiama diskredituoti ES ginamas vertybes ir kurie nukreipti prieš mažumas; todėl yra labai susirūpinęs dėl to, kad daugėja neapykantos retorikos ir smurto kurstymo bendraujant internete ir realiame gyvenime, nes tai kelia tiesioginę grėsmę teisinei valstybei ir žmogaus teisėmis įtvirtintoms vertybėms; pažymi, kad padidėjusi socialinė ir politinė poliarizacija, kurią stiprina psichinio viliojimo technika pagrįsti socialinės žiniasklaidos algoritmai, didina radikalizmą, visiškai slopina kritinį mąstymą, daro dialogą neįmanomu ir atveria kelią ekstremizmui;

112. rekomenduoja nustatyti kuo geresnes apsaugos nuo skleidžiamos dezinformacijos ir priešiškos propagandos priemones, sukuriant teisinę sistemą ES ir tarptautiniu lygmenimis, skirtą kovai su hibridinėmis grėsmėmis, įskaitant kibernetinį ir informacinį karą; toliau remia iniciatyvas, kuriomis padedama atskirti melagingas žinias ar propagandinę klaidingą informaciją nuo informacijos, surinktos atlikus tikrą ir nepriklausomą žurnalistinį tyrimą;

113. atkreipia dėmesį į žiniasklaidos koncentracijos tam tikrų asmenų rankose atvejus, taip pat į žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo trūkumą, dėl kurių ribojamas pliuralizmas, o jis yra būtinas siekiant gauti nešališką informaciją;

114. griežtai smerkia nepagrįstus teismo procesu prieš žurnalistus, siekiant priversti juos bankrutuoti (strateginis bylinėjimasis prieš visuomenės dalyvavimą (angl. *SLAPP suits*) ir nutildyti juos, ypač korupcijos bylose; pabrėžia, kad būtina sukurti platformas, teikiančias ankstyvąjį perspėjimą tuomet, kai žurnalistams gresia pavojus, taip pat platformas, kuriomis būtų apsaugotas jų darbas, kad kiti žurnalistai galėtų nepertraukiamai tęsti vykdomus tyrimus, nesibaimindami teisinių pasekmių;

115. primena, kad bet kokie saviraiškos laisvės ar žiniasklaidos laisvės apribojimai turi būti vykdomi siekiant teisėto tikslo, laikantis tarptautinių įsipareigojimų, įtvirtintų Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto 19 straipsnyje;

116. ragina ES dėti visas pastangas, kad būtų apsaugotos saviraiškos ir žiniasklaidos laisvės ir jas propaguojantys asmenys; ragina ES ir valstybes nares pasmerkti bet kokias fizinio ar teisminio pobūdžio bauginimo priemones, naudojamas prieš žurnalistus, siekiant juos nutildyti; primygtinai ragina ES specialųjį įgaliotinį skirti daug dėmesio žiniasklaidos laisvės, nepriklausomumo ir pliuralizmo visame pasaulyje apsaugai; pabrėžia, kad svarbu užtikrinti veiksmingą ir sistemingą ES žmogaus teisių gairių dėl saviraiškos laisvės internete ir realiame gyvenime įgyvendinimą ir reguliariai stebėti jų poveikį;

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

117. atkreipia dėmesį į nuolatinius pokyčius žiniasklaidos srityje ir vis dažniau visame pasaulyje naudojamus socialinius tinklus; atkreipia dėmesį į šios raidos keliamus iššūkius ir riziką, susijusius su, be kita ko, saviraiškos laisvės realiame gyvenime ir internete pažeidimais, cenzūra, duomenų apsauga, neapykantos retorika, žurnalistų bei pranešėjų apie pažeidimus persekiojimu ir saugumu; ragina Komisiją stebėti socialinės žiniasklaidos bendrovių politiką ir praktiką, ypač jų savireguliavimo priemones, kurios turi įtakos naudojimuisi saviraiškos laisve visame pasaulyje, ir prireikus pateikti pasiūlymų dėl politikos ar teisės aktų pakeitimų;

Mirties bausmė, kankinimas ir kitų formų netinkamas elgesys

118. smerkia tai, kad daugelyje viso pasaulio šalių toliau taikoma kankinimo, nežmoniško ar žeminančio elgesio ir mirties bausmės praktika; ragina šalis, dar nepaskelbusias mirties bausmės moratoriumo, nedelsiant tai padaryti, nes tai būtų pirmasis žingsnis siekiant jos panaikinimo; palankiai vertina teigiamus 2019 m. pokyčius, nes kai kuriose šalyse, kurios dar nepanaikino mirties bausmės, sumažėjo politinė parama tokios bausmės taikymui; vis dėlto apgailestauja dėl kai kurių nacionalinių teisminių institucijų sprendimų, dėl kurių, palyginti su ankstesniais metais, padaugėjo mirties bausmės vykdymo atvejų; ragina ES toliau sistemingai smerkti mirties bausmės taikymą ir visame pasaulyje vykdyti informavimo kampanijas, per kurias būtų pasisakoma prieš mirties bausmę; primygtinai ragina ES ir jos valstybes nares visuose tarptautiniuose forumuose raginti panaikinti mirties bausmę ir ieškoti kuo platesnės paramos šiai pozicijai;

119. pakartoja savo įsipareigojimą visame pasaulyje uždrausti kankinimą, remti aukas ir patraukti kankintojus atsakomybėn; palankiai vertina ES kovos su kankinimu ir kitokiu žiauriu, nežmonišku ar žeminančiu elgesiu ir baudimu trečiosiose šalyse politikos gairių atnaujinimą; primygtinai ragina visas valstybes nares ir kitas šalis, kurios to nepadarė, ratifikuoti JT konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą ir jos fakultatyvųjį protokolą (OPCAT), kurių 35-osios metinės buvo minimos 2019 m.; pripažįsta pilietinės visuomenės organizacijų ir žmogaus teisių gynėjų svarbą kovojant su kankinimu ir kitų formų netinkamu elgesiu;

Kova su šiuolaikine vergove ir prekyba žmonėmis

120. ragina imtis griežtesnių tarptautinių veiksmų siekiant panaikinti šiuolaikinę vergovę ir prekybą žmonėmis bei jų tinklus, numatant naujas išsamaus patikrinimo prievoles įmonėms, kad jos nustatytų, įvertintų, nutrauktų tokias situacijas, užkirstų joms kelią, jas sušvelnintų ir bendradarbiautų su valdžios institucijomis, siekiant pagerinti baudžiamąją politiką, nukreiptą prieš prekeivius žmonėmis ir tuos, kurie naudojasi šiuolaikine vergove arba gauna iš jos naudos; primena, kad šiomis nepriimtinomis darbo sąlygomis pažeidžiamas žmogaus orumas ir pagrindinės žmogaus teisės; ragina valstybes, kurios to nepadarė, ratifikuoti TDO konvencijas, skirtas kovai su šiomis problemomis ir vaikų darbu;

Ekonominės, socialinės ir kultūrinės teisės

121. ragina ES dėti daugiau pastangų skatinant ir apsaugant ekonomines, socialines ir kultūrines teises vykdant ES užsienio politiką ir išorės veiksmus, visų pirma veiksmingai pasinaudojant tarptautinių susitarimų nuostatomis dėl žmogaus teisių, įskaitant nuostatas dėl darbo, ir investuojant į kultūrą bei švietimą kaip ilgalaikių pokyčių veiksnius; palankiai vertina tai, kad priimta TDO konvencija dėl smurto ir priekabiavimo, kurioje nustatyti nauji ir privalomi tarptautiniai darbo standartai, kurie yra labai svarbūs siekiant pašalinti šias problemas iš darbo srities ir apsaugoti aukas; pabrėžia, kad būtina užtikrinti konkrečią apsaugą dirbančioms motinoms nėštumo metu ir po jo, be kita ko, atsižvelgiant į gimdyvių sveikatos priežiūrą, motinystės atostogas ir išmokas, užimtumo apsaugą ir nediskriminavimą, taip pat maitinimą krūtimi;

122. nepritaria tam, kad visame pasaulyje toliau vykdomi darbuotojų ir profesinių sąjungų teisių pažeidimai ir kad dažniausiai pažeidžiama asociacijų laisvė, teisė vesti kolektyvines derybas, teisė į informaciją, konsultacijas ir dalyvavimą bei teisė imtis kolektyvinių veiksmų, taip pat teisė į teisingą atlyginimą, deramas darbo sąlygas ir sveikatą bei saugą darbo vietoje;

123. primena, kad galimybė naudotis kultūros ir švietimo paslaugomis yra pagrindinės teisės; primena kultūros diplomatijos svarbą siekiant propaguoti taikos ir pagarbos žmogaus teisėms vertybes; ragina ES integruoti kultūros ir švietimo aspektus bei atitinkamas susijusias jos žmogaus teisių politikos teises į išorės santykius;

Verslas ir žmogaus teisės

124. palankiai vertina keleto Europos įmonių mėginimus įgyvendinti savo įmonių atsakomybės politiką, gerbti žmogaus teises ir įgyvendinti įvairias politikos priemones bei teisės aktus, numatytus siekiant skatinti išsamų patikrinimą ar jo reikalauti įvairiose valstybėse narėse; ragina ES įsisteigusias įmones įgyvendinti savo įmonių atsakomybę, laikantis etikos taisyklių ir standartų, kuriais vadovaujamasi ES bendrojoje rinkoje;

125. ragina sukurti ES privalomą išsamaus patikrinimo žmogaus teisių ir aplinkosaugos atžvilgiu priemonę, pagal kurią būtų reikalaujama, kad įmonės aktyviai dalyvautų nustatant, vertinant, švelninant bet kokį jų verslo ir tiekimo grandinių neigiamą poveikį žmogaus teisėms, užkertant jam kelią ir pranešant apie jį, kuri būtų taikoma įmonėms, verslo vadovams ir vykdomiesiems pareigūnams pažeidimo atveju ir suteiktų nukentėjusiesiems galimybę kreiptis į teismą ir pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis; palankiai vertina pranešimą, kad į Komisijos pasiūlymą bus įtraukta atsakomybės tvarka; ragina Komisiją apsvarstyti galimybę įtraukti kitų rūšių atsakomybę, įskaitant baudžiamąją atsakomybę, taikomą už sunkiausius pažeidimus;

126. rekomenduoja į šią priemonę kaip konkretų elementą įtraukti teisinę rūpestingumo pareigą siekiant užkirsti kelią tam, kad įmonės savo užsienio tiekimo grandinėse naudotųsi šiuolaikine vergove ir vaikų darbu; rekomenduoja, kad į išsamaus patikrinimo priemonę būtų įtrauktas skaidrumo reikalavimas, siekiant sudaryti palankesnes galimybes nukentėjusiesiems naudotis skundų teikimo ir žalos atlyginimo mechanizmais; ragina parengti veiksmingus mechanizmus, kuriais nuo atsakomųjų veiksmų būtų apsaugomi skundus teikiantys asmenys, įskaitant teisės aktus, kuriais būtų atgrasoma nuo strateginio bylinėjimosi prieš visuomenės dalyvavimą; primena apie daugybę žmogaus teisių pažeidimų, kurie gali būti įvykdyti naudojant gamtos išteklius;

127. pabrėžia, jog svarbu, kad visos šalys visapusiškai įgyvendintų JT verslo ir žmogaus teisių pagrindinius principus, ir ragina tas ES valstybes nares, kurios dar nepriėmė nacionalinių veiksmų planų dėl verslo teisių, tai padaryti kuo greičiau; ragina ES ir jos valstybes nares konstruktyviai dalyvauti JT tarpvyriausybinės tarptautinės teisiškai privalomos žmogaus teisių priemonės tarptautinėms bendrovėms ir kitoms verslo įmonėms rengimo darbo grupės veikloje;

128. pabrėžia, kad tarptautinėje žmogaus teisių teisėje būtina nustatyti tarptautinių bendrovių ir kitų įmonių veiklos reguliavimo priemonę, kuri būtų privaloma tarptautiniu lygmeniu;

Naujos technologijos ir žmogaus teisės

129. yra susirūpinęs dėl to, kad reaguojant į COVID-19 pandemiją naudojamos įvairios duomenimis grindžiamos ir naujos technologijomis grindžiamos priemonės; atkreipia dėmesį į jų keliamą riziką, kurią dažnai sunku suvokti, susijusią su naudojimusi pagrindinėmis laisvėmis, piktnaudžiavimu valdžia ir didesniu pažeidžiamumu kibernetinių išpuolių atžvilgiu, kai nėra nustatyta veiksmingų techninių ir teisinių apsaugos priemonių; reiškia susirūpinimą dėl to, kad technologijos nuolat naudojamos siekiant stebėti ir apriboti saviraiškos laisvę, taip pat naudojamos kaip priekabiavimo priemonė; ragina ES, kaip visuotinių privatumo ir duomenų apsaugos standartų nustatymo lyderę, nustatyti naujas normas ir geriausią praktiką tiek naudojimui Europos Sąjungoje, tiek sprendimams, kurie būtų taikomi visame pasaulyje, siekiant užkirsti kelią galimam žalingam naujų duomenimis grindžiamų priemonių poveikiui;

130. primindamas savo 2014 m. vasario 27 d. rezoliuciją dėl ginkluotų nepilotuojamų orlaivių naudojimo ([8]), reiškia nuolatinį susirūpinimą dėl ginkluotų bepiločių orlaivių naudojimo nesilaikant tarptautinės teisinės sistemos; dar kartą ragina ES skubiai parengti teisiškai privalomą ginkluotų bepiločių orlaivių naudojimo sistemą, kuria būtų užtikrinta, kad valstybės narės, laikydamosi savo teisinių įsipareigojimų, nevykdytų neteisėto tikslinio žudymo arba nepadėtų trečiosioms šalims jo vykdyti; taip pat ragina Komisiją tinkamai informuoti Parlamentą apie ES lėšų naudojimą siekiant finansuoti visus mokslinių tyrimų ir plėtros projektus, susijusius su bepiločių orlaivių konstravimu; ragina įvertinti būsimų bepiločių orlaivių kūrimo projektų poveikį žmogaus teisėms; primena savo 2018 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl autonominių ginklų sistemų ([9]); primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį bei valstybes nares uždrausti kurti, gaminti ir naudoti visiškai autonominius ginklus, kuriuos naudojant žmogus negali prasmingai kontroliuoti ypatingos svarbos taikinių atrankos ir puolimo funkcijų; primygtinai ragina pradėti tarptautines derybas dėl teisiškai privalomos priemonės, kuria būtų uždrausti mirtini autonominiai ginklai be prasmingos žmogaus kontrolės; primygtinai ragina Komisijos pirmininko pavaduotoją ir Sąjungos vyriausiąjį įgaliotinį bei valstybes nares priimti bendrą poziciją dėl tarptautinių derybų šiuo klausimu;

([8]) OL C 285, 2017 8 29, p. 110.
([9]) OL C 433, 2019 12 23, p. 86.

2021 m. sausio 20 d., trečiadienis

Migrantai ir pabėgėliai

131. primygtinai ragina vyriausybes imtis atsakomųjų veiksmų, pagrįstų pagarba žmogaus teisėms ir orumui, ir rasti migrantų ir pabėgėlių pažeidžiamumo ir reikiamos apsaugos problemų sprendimus, laikantis solidarumo ir partnerystės principų ir suteikiant aiškumo tinkamų ir prieinamų teisėtų migracijos kelių klausimu; ragina ES ir valstybes nares šalinti pagrindines migracijos priežastis, dėl kurių asmenys ir šeimos palieka savo gimtąją šalį, nes negali oriai gyventi saugioje aplinkoje;

132. pakartoja, kad būtina kovoti su nusikalstamomis organizacijomis ir asmenimis, kurie prekiauja žmonėmis; apgailestauja dėl prastos pabėgėlių padėties pabėgėlių stovyklose, jų perspektyvų trūkumo, ilgo prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimo laiko ir problemų, susijusių su galimybėmis gauti pagrindinės medicininės priežiūros, o vaikų atveju – švietimo, paslaugas; primygtinai ragina ieškoti su laisvės atėmimu nesusijusių alternatyvų migrantų ir pabėgėlių sulaikymui ir šiuo požiūriu nepritaria bet kokiam nežmoniškam ir žeminančiam elgesiui su migrantais; pabrėžia, kad svarbu paisyti žmogaus teisių vykdant privalomą sveikatos tikrinimą ir pabrėžia, kad visiems prieglobsčio prašytojams ir migrantams turi būti užtikrinta galimybė naudotis pagrindinėmis paslaugomis, įskaitant visapusišką sveikatos priežiūrą; pabrėžia, kad svarbu visame pasaulyje užtikrinti teisę į prieglobstį;

133. ragina ES valstybių narių kompetentingas institucijas geranoriškai ir rūpestingai bei laikantis teisinės valstybės principų elgtis su asmenimis, prašančiais suteikti pabėgėlio statusą, ir remti šeimos susijungimą siekiant išvengti situacijų, kai pabėgėliai atskiriami nuo artimų giminaičių, ypač vaikų;

Parama demokratijai

134. ragina ES labiau remti demokratinį pilietinį aktyvumą, kuris, stiprėjant populizmui, nacionalizmui ir autoritariniams režimams, nuo 2019 m. didėja; ragina Komisiją ir Tarybą stiprinti Sąjungos paramos demokratijai programas visame pasaulyje, skatinant demokratinius procesus „iš apačios į viršų“ ir stiprinant institucijų atsparumą; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į Parlamento įgyvendinamą paramos demokratijai veiklą, įskaitant rinkimų stebėjimo, tarpininkavimo, mokymo ir kuravimo programas, kurią reikia pritaikyti prie kintančios šalių partnerių padėties, kartu atsižvelgiant į kultūrinę ir nacionalinę susijusių trečiųjų šalių aplinką, siekiant sustiprinti dialogą ir partnerystę su jomis; pritaria 2019 m. spalio 14 d. Tarybos išvadose dėl demokratijos ir 2020–2024 m. ES veiksmų plane žmogaus teisių ir demokratijos srityje pateiktam raginimui skatinti lankstesnį, novatoriškesnį, ilgalaikį ir konfliktams atžvalgų požiūrį į paramą demokratijai; šiuo atžvilgiu palankiai vertina, skatina ir remia nepriklausomų organizacijų, kurios veikia remdamosi pagrindinėmis Europos Sąjungos vertybėmis ir skatina demokratinę pertvarką pasaulyje, darbą;

135. įsipareigoja skatinti didesnį demokratinių procesų, visų pirma politinių ir tam tikriems klausimams skirtų įvairių nevalstybinių subjektų vykdomų kampanijų finansavimo skaidrumą;

o

o o

136. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Saugumo Tarybai, JT generaliniam sekretoriui, 75-osios JT Generalinės Asamblėjos sesijos pirmininkui, JT žmogaus teisių tarybos pirmininkui, JT vyriausiajam žmogaus teisių komisarui ir ES delegacijų vadovams.